

Tema: Familieminner



Medlemsblad for DIS-Norge

SLEKT & DATA

Årgang 20 nr. 3 - 2009

Redaktøren har ordet

Bladets lesere har vel for lengst registrert at vi er inne i Kulturminneåret 2009. Som gjennomgangstema for året er valgt dagliglivets kulturminner. Dette passer svært godt for en organisasjon som DIS. Det har gitt oss en anledning til å fokusere på kulturminner i den private sfære, nemlig familiens kulturminner. Dette er grunnen til at temaet for dette nummeret av Slekt og Data og for årets Slektsforskerdag er familieminne.

Vi slektsforskere har gjerne hang til å fokusere på de harde fakta om de personene vi holder på med. Det er datoer, stedsnavn, genealogiske, og kanskje genetiske, relasjoner som gjelder. Når jeg nå er gjesteredaktør for et nummer om familieminne, vil jeg slå et slag for de litt mykere sider av slektsforskningen. Nemlig den delen av faget som dreier seg menneskene bak alle navn og tall. Hvordan levde de? Hva opplevde de gjennom livet? Hvordan var samfunnet rundt

dem og hvilken kontakt hadde de med andre mennesker? Dette er spørsmål som jeg selv har hatt mye glede av å arbeide med når jeg samler stoff om en slektsgren.

Og her kommer familieminnene inn som en viktig del, – i alle fall når det gjelder de nærmeste generasjonene. Fortellinger om enkeltpersoner og historier, om gjenstander og andre kulturminner de har etterlatt seg, bringer oss litt nærmere våre aner. Slike personlige og konkrete familieminne er også viktige hjelpemidler når vi skal formidle slekthistorien til andre.

Moderne slektsprogrammer gir oss gode muligheter til å legge inn bilder med opplysninger om tid, sted og motiv. Dette kan være et godt alternativ for registrering av gamle foto og nye bilder av gamle ting, men det finnes også andre hjelpemidler. I en egen artikkel i dette bladet presenterer vi boka og dataprogrammet Tingene forteller. Dette er laget for at privatpersoner skal kunne dokumentere arvegods og andre gjenstander som har verdi for slekta.

Formidling av det vi finner ut om slekta, skal vi ikke glemme. Dette gjelder ikke minst familieminnene og historiene om dem. Det som er i vinden nå, er å lage digitale fortellinger, dvs. små historier om personer, bilder, ting og steder som presenteres på nettet. Har du en historie du ønsker å dele med andre, er nettstedet Digitalt fortalt (<http://www.digitaltfortalt.no>) et glimrende hjelpemiddel. DIS har en egen avtale med eieren av nettstedet som gjør det enklere for deg å få inn

din historie. Historier med et visst slektsinnhold kan rett og slett sendes (med minst ett bilde) til DIS-kontoret. I bladet vil du finne en del eksempler på digitale fortellinger som finnes på Digitalt Fortalt.

Hvor ofte har jeg ikke hørt at slektsforskere beklager seg over at de ikke begynte med denne hobbyen tidligere. «Gamle onkel Olaf visste så mye, men det ble aldri skrevet ned», «Jeg fikk dette fotoalbumet av bestemor, men jeg tenkte ikke på å skrive ned alt hun fortalte om bildene». Slike utsagn minner oss om hvor viktig det er å registrere eller dokumentere det vi finner ut om familieminnene.

En gang jeg kåserte om dette, så fikk jeg spørsmålet om hvorfor jeg er så opptatt av historiene som bestefar og oldemor fortalte. «Hvorfor ikke begynne med oss selv?» Det er godt poeng. Alle slektsforskere bør jo egentlig skrive ned litt om sitt eget liv. Få ting vil vel glede framtidens slektsforskere mer enn gode dokumentasjoner av de overleverte familieminnene og beretninger om livsløp og opplevelser skrevet av oss som lever i dag.

Knut Bryn
temareaktør



Medlemsblad for DIS-Norge.
Utkommer med 4 nummer pr år

Abonnement for bibliotek og
liknende institusjoner kan tegnes
for kr 300 pr år

Annonser kan tegnes ved hen-
vendelse til kontoret
kontor@disnorge.no
Tlf: 22 17 66 00 mandag-fredag
9-15

DIS-Norge
Postadresse/besøksadresse:
Lakkegata 21
0187 Oslo
epost: sd-bidrag@disnorge.no

Ansvarlig redaktør: Torill Johnsen
Temareduktør: Knut Bryn
Redaksjonssekretær: Liv Ofsdal
slekt-og-data@disnorge.no

Neste nummer sendes ut i de-
sember 2009. Siste frist for leve-
ring av stoff er 26. oktober 2009

Opplag: 8 900
Produksjon og trykk: Stens tryk-
keri AS, Dilling
Design: Grongstad Grafiske

ISSN 0803-0510
www.disnorge.no



Innhold

Familieminne

Ta vare på familieminnene!	9
Familieminnehistorier	12
Hvordan intervju eldre?	14
Familieminne på nett	16
Tingene forteller	22
Digitale historiefortellinger	26
Presentasjon av lederne	28
Åkle - et dikt	39
Hurtigtaster i Windows	40
Svenske slektsforskerdager	42
Sør-Afrika - en ny utfordring	44
Slektsforskerdagen 2009	46
Ledig stilling	47

Forsidebilde

Foto: Monica Betten.



Lederens spalte

Nå er det snart Slektsforskerdagen 2009. Dette er årets store begivenhet for slektsforskere over hele landet. De siste årene har det vært 30-35 arrangementer fra sør til nord. Jeg vil tro at vi er like flinke i år.

Familieminne er årets gjennomgangstema og det er valgt ikke minst fordi vi i år også har Kulturminneåret. For oss som er aktive med leting etter slekt, er familieminne et viktig poeng. Lange ramser med informasjon om folk som blir født, gifter seg og dør – det kan aldri bli noe mer enn et skjelett for en slektshistorisk framstilling. Skal vi bringe videre til kommende slekter noe om slekta vår da må vi sørge for å skaffe mer ”kjøtt på beinet”.

Mye informasjon vil vi finne i kildene, skoleprotokoller, rettsprotokoller, dagbøker og også i avisnotiser. Men i hjemmet vårt eller hos foreldrene våre vil det være ting som også forteller en historie. Ting som forfedre har laget eller fått i gave. Disse tingene har en helt annen verdi dersom vi vet noe om tilblivelsen eller bruken av nettopp dette vi holder i hånden.

Familieminne er bare levende om noen er i stand til å bringe dem videre. Jeg har en liten blå eggghøne inne i et skap. Lenge var den bare det. Men så fortalte en gammeltante som har akkurat maken blå eggghøne at dette var noe min mormor og hennes tvillingsøster fikk på toårsdagen sin. Det jeg må passe på er å få skrevet dette ned slik at historien kan fortelles til nye generasjoner. Da har vi et

familieminne med sin historie, ikke bare nok en ting som står der og er historieløs.

Jeg mener at vi som er interesserte i å drive med slektsforskning, vi har også et ansvar for å få skrevet ned og dokumentert historiene knyttet til tingene. Gjør ikke vi det, da går dette i glemmeboken. Hvis vi gjør noe med det, da kan nye slektsledd glede seg over at deres tippoldemor eide en garnkrok (se bilde) eller de kan bli



frustrert over nok en metalldings de ikke vet hva de skal gjøre med. Faren blir da stor for at ting går tapt – ting som hadde hatt en utrolig verdi med litt mer omtanke fra oss som vet.

Her i dette nummeret finner du også omtale av et dataprodukt som kan hjelpe oss å sortere og ordne familieminne. Om du velger å gå så grundig til verks eller ikke – det er ditt valg. Men det er både ditt og

mitt ansvar å sørge for at historien blir tatt vare på – vi må levere til nye generasjoner.

Slektsforskning er gøy, slektsforskning er inspirerende og slektsforskning er en hobby du aldri blir ferdig med. Stadig kommer det nye løv til på slektstreet i form av tilvekst av nye individer. Jo flinkere vi blir, jo større sannsynlighet er det for at vi knekker nok en nøtt og graver oss nok en generasjon til bakover.

Slektsforskerdagen er en møteplass og det er et sted å søke etter hjelp dersom en står fast. Det er mange DIS-medlemmer som er engasjert med å hjelpe andre denne dagen. Lykke til alle sammen, det er mange som setter pris på denne innsatsen.

Torill Johnsen
leder

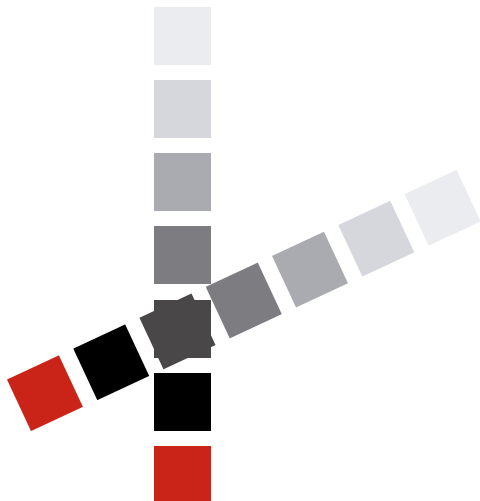


Foto: Heidi S. Fjeldvig

Har du sendt inn ditt familieminne til Digitalt Fortalt?

DIS-Norge inviterer medlemmene til å lage korte digitale presentasjoner av egne familieminner og sende dem inn til årets konkurranse om beste digitale familiehistorie. Historiene sendes til DIS-Norges kontor og vil bli lagt ut på nettstedet Digitalt Fortalt som ABM-utvikling har laget i forbindelse med Kulturminneåret 2009. Fristen for å sende inn er nå utsatt til **31.12.2009**

Du kan lese mer om konkurransen her: http://www.disnorge.no/dn/index/konkurranse_df.html



Møter og aktiviteter i lagene

For å få informasjon om møter i i ditt område vil vi oppfordre deg til å følge med på epost fra laget du er tilknyttet.

Du kan også gå inn på møteportalen og få opp møter i alle lagene i DIS-Norge – herfra: <http://www.disnorge.no/DISadmin/portal.php>

Ta også turen innom lagenes egne webområder for å finne informasjon om andre aktiviteter, som utflukter, kurs og brukergrupper.



Lag slektsbok!

Boka om dette viktige temaet for slektsforskere er nå kommet. Du som er medlem av DIS-Norge ble invitert til å forhåndsbestille boka i forrige nummer av Slekt og Data. Dersom du ikke rakk den bestillingsrunden, eller syns det er best å sjekke ut nærmere hvordan boka er blitt, så har du muligheten nå. Boka vil være tilgjengelig på de fleste arrangementene i forbindelse med Slektsforskerdagen 2009.

Har du ikke anledning til å besøke oss på Slektsforskerdagen kan du bestille boka som andre medlemstilbud gjennom DIS-Norge. Medlemstilbudene våre finner du her: <http://www.disnorge.no/dn/market/medlemstilbud.html>

”Lag slektsbok” blir lagt ut på denne oversikten så fort trykte eksemplarer kommer til kontoret. Det forventer vi skal skje i andre halvdel av oktober.



Lag slektsbok

Papir – Multimedia – Internett

Studer fotografiene

Studer fotografiene for å se hva de kan fortelle – vær en detektiv!



Velg et antall fotografier fra en bestemt hendelse (helst 2 - 5) for å stimulere hukommelsen.

Hva ser du, og hvilke spørsmål kan du stille deg?

- Hvorfor var disse personene samlet?
- Mangler det personer på fotografiet – hvorfor?
- Faktaopplysninger om personen(e) på fotografiet (utdanning, interesse osv.)?
- Kan man «lese» noe om forholdet personene imellom på fotografiet?
- Hva skjedde før og etter at fotografiet ble tatt?
- Hvilke følelser dukker opp når du ser disse fotografiene?
- Bakgrunnen på fotografiet – hva forteller det?
- Hva annet kan fotografiene fortelle?

Basert på en slik gjennomgang, skriv ned alle observasjoner, minner, tanker og følelser.

Skriv tekster til fotografiene

Det er to former for tekstkommentarer til et fotografi: bildeteksten til selve fotografiet (hva du ser) og historien bak fotografiet (hva du gjerne ikke ser).

Bildeteksten (engelsk:caption)

Skriv en kortfattet kommentar til fotografiet hvor du gir grunnleggende informasjon som:

- Hvem (identifikasjon – dette er viktig da utseende forandrer seg med tiden – bl. skapsforhold).
- Hva hendte, hvilken omstendighet?
- Hvor og når.

Bruk gjerne et skjema som viser alle opplysninger om fotografiet.

Lag stofftekst • Papir • Multimedie • In...

Historien bak fotografiet

De fleste fotografiene vil vanligvis ha en bakgrunnsfortellende historie som ikke nødvendigvis framkommer fra selve fotografiet. Skriv historien bak fotografiene og gi forklarende kommentarer. Ta også vare på de historiene som ikke framkommer fra selve fotografiet, men som er viktige for å gi et komplett bilde av historien. Skriv klare, meningsfulle og interessante kommentarer til fotografiene, gjerne 50 – 150 ord. Skriv fra hjertet og med følelse. Vær detaljert, beskriv gjerne sanselige inntrykk som et synsinntrykk, en lyd- eller en smaksopplevelse. Skriv enkelt uten de store ord – unngå meningsløse fraser eller klisjeer som «havet var så vakkert» – bruk egne ord og ikke lånte uttrykk. Skriv heller hva du føler når du betrakter havet (blir beroliget eller rastløs), hva som påvirker deg (bølgene som slår mot stranden, lyset, fargene). Hva betydde denne ferien for deg? Hvordan påvirket dette stedet deg? Unngå å repetere hva fotografiet allerede sier, for eksempel «barna bader» – skriv litt om hva de leker/ikke leker, hva de gjør når de bader osv. Morsomheter og moderne ord og uttrykk kan i fremtiden bli oppfattet forskjellig fra i dag og bli meningsløse over tid!

Her er noen stikkord som kan hjelpe deg med å skrive historien bak fotografiet:

- Grunnen til at fotografiet ble tatt – hvorfor er disse personene samlet, og hva var foranledningen?
- Beskriv personen(e) i fotografiet – fysisk eller



Beskrivelse: Hvem er avbildet, Hva forteller bildet/ under hvilken omstendighet, Hvor er det?

Nye rekrutter / "ravadiltere" til Skuteviken bukkorps står oppstilt i Skuteviken. Finn Nilsen (avmerket over) står med kakebønnen (trommen) borte.

Finn bodde i et hus i Bakkegaten på motsatt side.

Når er bildet tatt - eventuelt tidsestimat:
Ca. 1928 (Finn var ca 6 år)

Farge ☐ Sort/hvitt ☒

Påkledning / mote:

Noti gutter har bukkorpsets draktform. Alle har lue/caps.

Ting / gjenstander avbildet:

En gutt holder et gevær, en annen holder en fane.

Annen informasjon i bildet:

Bare gutter - alle står fint oppstilt på linje.

Hva er påtrykt (eller skrevet) på bildet:

Fotografens navn + noe sent bil / m / blyant (uttydelig)

Fotograf:

Einar Helgesen, Bergen

Eier / Adresse:

Finn Nilsen
Helleren 146
5039 Bergen

Størrelse: 11 x 7 cm

Tilstand: Ganske dårlig:

rifter, brøtter og gultnet.

Montert: Nei ☐ / Ja ☒; Ramme ☐ Album ☒

Original ☒ Kopi (avfotografert/skannet) ☐

Hvor er originalen ☒ event. negativet ☐:

I gammelt skinnalbum til Finn.

Annet:

Finn forteller: "En gang vi kom tilbake fra en leir tur til Festningen, tok noen store gutter trommen fra meg. Som erstatning fant jeg en kakebønne."

Skjemaet er laget som vedlegg til denne boken og kan fritt kopieres derfra.

Vil du være med på tur for slektsforskere til USA i 2010?

Vi har nå fått et tilbud for reise til USA neste høst. Her er det informasjon om hvor vi planlegger å være og hva det vil koste. Det vil komme flere programdeler etter hvert, men stedene som vil bli besøkt finner du på lista nedenfor. Er dette interessant? I første omgang vil vi lodde stemningen blant medlemmene. Kunne du tenke deg å være med, send en epost til leder@disnorge.no

Program

Lørdag 25.9

Fly fra Norge til Minneapolis i staten Minnesota.

Søndag 26.9

Minneapolis

En dag i Minneapolis; Mindekirken, sightseeing med lokal norsk guide rundt i tvillingbyene Minneapolis og St. Paul. Det er også mulig å handle på Mall of Amerika, USAs største handlesenter.

Mandag 27.9

Minneapolis – Alexandria – Fargo, Nord Dakota

Alexandria, Runestensmuseet ved Big Ole State Park. Det er i dette museet den omdiskuterte Kingston-stenen er. Så til Fargo med middag på Sons of Norway Lodgen; Kringen Lodge.

Tirsdag 28.9

Fargo – Minot, Nord Dakota
Hjemkomst museet i Moorhead i Minnesota først og så nordover til Minot. Stopp ved gravstedet til Sondre

Nordheim på Norway Cemetery midt ute på prærien. Det er også en gammel norsk kirke der.

Onsdag 29.9

Minot – Bismarck

Scandinavian Heritage Park i sentrum av Minot. Ved siden av en statue av Sondre Norheim er det et gammelt stabbur, ei seterstue og en flott stavkirke som er kopi av Gol stavkirke. Så er det Norsk Høstfest inntil vi drar til Bismarck i Nord Dakota for å overnatte.

Torsdag 30.9

Bismarck – Sioux Falls, Sør Dakota
Etter en lang dag på Høstfesten vil dette bli en rolig kjøredag.

Fredag 1. 10

Sioux Falls – Minneapolis, Minnesota

Stopper ved St. Olaf College i Northfield som ble grunnlagt av norske immigranter i 1874. NAHA, Norwegian-American Historical Association holder også til her.

Lørdag 2.10

Minneapolis – Madison, WI

Norsk-amerikansk museum, Vesterheim Museum, i Decorah i staten Iowa. Videre går turen til Wisconsins hovedstad, Madison.

Søndag 3.10

Madison, WI – Chicago

Det er en kort kjøredag til Chicago i staten Illinois, sightseeing med en

lokal norsk guide gjennom byen og tid til å utforske byen på egen hånd.

Mandag 4.10

Fly Chicago-New York

Fly fra Chicago til New York. Ut til Ellis Island og deretter New York:

Central Park, FN-bygningen, Ground Zero, Times Square med alle lysreklamene og Broadway med alle teatrene og så mye mye mer.

Tirsdag 5.10

New York - Norge

Fly fra New York til Norge

Onsdag 6.10

Ankomst Norge

Pris

Pris pr person i dobbeltrom max kr 20 000,-

Tillegg for enkeltrom kr 6 800,-

Tilknytningsbillett utenfor Gardermoen kr 700,-

Prisen inkluderer

- Fly Norge-Minneapolis
Minneapolis-New York
New York- Norge
- Norsk reiseleder
- Norsk guide i Chicago, Minneapolis og New York
- 11 overnattinger inkludert frokost
- 2 lunsjer og 2 middager
- Inngang til Norsk Høstfest i Minot
- Skatter og avgifter



Illustrasjonfoto av gamle fotoalbum. Foto: Knut Bryn

Ta vare på familieminnene!

AV KNUT BRYN

Jeg ble interessert i slektsforskning som tenåring. Det som fikk meg på kroken, var en bunke brev som faren min en gang hadde fått låne av en fjern slektning. Det viste seg at brevene var adressert til min oldefar og de aller fleste var skrevet av søstrene hans. Begge foreldrene døde da oldefar var bare 14 år gammel, så det var nok et spesielt godt samhold i denne søskenflokk. Det var kanskje ikke så rart at

oldefar begynte å samle på brevene han fikk?

I brevene forteller oldefars søstre om dagligdagse ting, om feiring av høytider, om reiser og besøk, og selvsagt om forlovelser, barn som blir født og hvordan det står til hos slektninger og felles kjente. I tillegg til at brevene ga oss innsikt i familieforholdene for noen generasjoner siden, så ga de oss dessuten nære og personlige skildringer av hvordan



livet var på 1800-tallet. Brevbunken som inneholdt mer enn 100 brev, var en uvurderlig samling med familieminne. Far og jeg arbeidet i flere måneder med å skrive av brevene, og jeg følte etter hvert at jeg ble temmelig godt "kjent" med oldefars søstre.

Denne artikkelen skal dreie seg om mange slags familieminne og hvordan vi tar vare på dem. Hva jeg legger i begrepet familieminne, vil du fort bli klar over, men de har det felles at de kan fortelle noe om livet til vår forfedre og formødre.

De muntlige familieminnene

Brev, dagbøker og skriftlige overleveringer fra tidligere generasjoner gjelder å ta godt vare på rent fysisk. Dessuten er avfotografering, skanning eller avskrift viktig for å sikre innholdet. Dette er også nødvendig hvis du ønsker å gjøre materialet tilgjengelig for familien og andre.

Men hva med de muntlige familieminnene? Dette kan være historier om hvordan bestemor og bestefar traff hverandre, om grandonkelen som dro til Amerika eller "ryktene" om hvem oldemor fikk barn med før hun giftet seg. Dette kan være historier som du har hørt av dine foreldre og de har hørt av sine. Som slektsforsker bør du skrive ned slike opplysninger. Finnes flere versjoner eller varianter, så skriv ned alt du har hørt og gjerne opplysninger om hvem som kan være de opprinnelige kildene. For hver generasjon kan detaljer gå tapt eller bli endret.

Har du fortsatt foreldre, besteforeldre, onkler og tanter i live, så spør etter deres versjon, og skriv det ned. Når de er døde kan det være for sent. Hvor ofte har jeg ikke truffet folk som angrer på at de ikke skrev ned det foreldre eller besteforeldre hadde å fortelle mens de levde. Det er forbausende hvor fort man blir usikker på detaljene i familiehistoriene når forteller er død.

Hva skal jeg så med alle disse detaljene, spør du kanskje. For det første mener jeg at opplysninger om detaljer i livet til vår aner er et viktig supplement til de vanlige nøkkeldata som fakta om fødsel, vielse og død. For det annet kan også detaljer i den muntlige tradisjonen bidra til å knytte slekts-historiske nøtter i framtiden. For noen år siden klarte jeg selv å finne ut hvem min kones oldefar var etter en samtale

med en gammel tante. Hun husket at faren noen ganger hadde besøkt bestefaren på et gamlehjem som ikke var lenger unna enn at han kunne reise fram og tilbake på én dag. Jeg fant ham igjen på et hjem for eldre på den andre siden av fjorden!

Tingene forteller

I de fleste familier har man noen gjenstander som er arvet fra tidligere generasjoner. Det kan være alt fra servise og møbler til duker og gammelt verktøy. De fleste setter pris på å ha noen slike gamle ting selv om de kanskje ikke brukes så ofte. Slike familieminner er viktige å ta vare på av flere grunner. For det første vil verdien gjerne øke jo eldre de blir. Det gjelder i alle fall affeksjonsverdien. Men da er det også viktig å ta vare på informasjonen om gjenstandene. Hvor gammel er den blå duken og hvem laget den, hvor er det lille hjørneskapet kommet fra? Dette er informasjon som kanskje du har, men vil dine barn eller barnebarn huske det når du går bort?

I en annen artikkel i dette bladet omtales et opplegg for å registrere opplysninger om ting familien eier. Det er mange måter å gjøre dette på. Digitale løsninger har mye godt ved seg, men for mange gjenstander kan det i tillegg være en god løsning å skrive ned de viktigste opplysningene på klistrelapper, papplater eller løse ark som plasseres sammen med gjenstandene. Små ting kan legges i esker sammen med et ark der opplysningene står.

Mange gjenstander kan også ha andre historier å fortelle. Det er rart hvor mange av barndomminnene våre som er knyttet til ting. Slik var det kanskje i enda større grad før i tiden. Har du en gammel kiste, en av mors gamle leker eller bestefars fiskestang, så har du kanskje også hørt historier om barns og voksnes opplevelser som kan knyttes til disse tingene. Disse familieminnene er det også viktig å dokumentere. Skriv ned historiene eller få en eldre person i slekta til å fortelle mens du tar det opp på video!

Gamle bilder

Gamle fotografier, – men også tegninger og malerier, kan være uvurderlige familieminne. Jeg er selv den lykkelige eier av flere gamle fotoalbum som jeg

har fått av noen eldre slektninger, – flotte samlinger av portretter og gruppebilder. Men hvem er alle disse menneskene? Album og bildesamlinger uten opplysninger om personene, stedene og situasjonene som bildene er tatt i, kan være morsomt å ha, men langt mer verdifulle er de når opplysningene følger med.

Når man eier eller kommer over gamle familiebilder, er det derfor uhyre viktig at man på en eller annen måte får skrevet ned de opplysninger man har om hvem og hva som er avbildet. Hvis du står helt fast, så kan samtaler med eldre slektninger gi resultater. Gamle bilder er for øvrig et glimrende hjelpemiddel til å få tunga på gli hos eldre folk. Spør man om de kan fortelle noe fra gamle dager, så blir de ofte tause. Men har med noen gamle bilder, – eller gjenstander de har et forhold til, så er det så mye lettere å få samtalen i gang.

Digitalisering av gamle bilder er et område jeg ikke kan gå i dybden på. Det finnes mye god programvare som kan brukes til å holde orden på bildearkiver. Tenk nøye gjennom hvordan du skal ordne deg med trygge sikkerhetskopier av filene. Framtidens løsning er trolig å legge bildene inn i nettilgjengelige databaser. Men uansett teknologi, så vil jeg minne om at opplysningene om personene og kanskje historier om disse personene, er viktig å ta vare på i slike databaser.

Steder

Et sted kan også inneholde familieminner. Det kan være huset der oldemor var født, bygården der bestefar og bestemor drev butikk eller en myr der familien tok torv. Hvis et gammelt hus der en av våre fjerne forfedre bodde, er bevart, så er jo det flott. Da gjelder det selvsagt å sikre seg fotografier og annen dokumentasjon om huset.

Men et sted kan fortelle noe selv om det ikke er synlige spor igjen etter våre forfedres slit. Vi vet at de var der, og kanskje har vi noen historier om dramatiske hendelser som skjedde der eller noen mer hverdagslige detaljer som kan knyttes til stedet. Ta vare på disse historiene og besøk stedene!

I min familie er det slik at interessen for slektsforskning er ganske ulikt fordelt, men interessen for



Et sted kan også inneholde familieminner. Illustrasjonsfoto: Mette Bryn

å reise og se nye steder har vi alle. Slik er det nok for mange andre også. Det gjør at hele familien kan ha glede av å dra på "slektsturer" i våre aners for lengst gjengrodde fotspor, og jeg tror nok det har det gitt litt større interesse for slektsforskning også.

Familieminner er kulturminner

Etter en moderne oppfatning er familieminner også kulturminner. De er kanskje ikke så tilgjengelige eller kjent for allmennheten, men ellers er det mange paralleller til de tradisjonelle kulturminnene. Med digitale medier – som f.eks. nettstedet Digitalt Fortalt – viskes også forskjellene ut både når det gjelder tilgjengelighet og formidling.

Det spennende og utfordrende med dette, er at det er du og jeg som har ansvaret for å ta vare på familiens kulturminner. For gjenstander og bilder, gjelder dette rent fysisk bevaring. Men moralen med denne artikkelen er at vi også må ta vare på de immaterielle familieminnene, dvs. historiene omkring familieminnene. I tillegg til at vi da gjør våre etterkommere en tjeneste, så kan vi også gjøre vår egen slektsforskning mer spennende.



Collage av Marie Olaussen. Det eldste huset øverst til venstre er bygget i 1762.

Familieminnehistorier

AV MARIE OLAUSSSEN

Skuffer og skap er fulle. Fulle av plastbokser, av klær som passer eller ikke passer, av vakkert servise og av gode minner. Noen minner er bare mine. Andre kan jeg dele med gode venner. Eller med familien. Likevel er det ikke en enkeltgjenstand jeg har lyst til å fortelle om. Det er et hus. Et hus med en helt spesiell historie. En historie full av smerte og sykdom, vanskelige tider, men også gode stunder. Og for min del – en historie om familien min, om slekta mi. Om mennesker jeg aldri har kjent, men som er min linje bakover i historien – og den direkte grunnen til at jeg finnes i dag.

Mitt aller viktigste familieminne er huset jeg nå bor i. To store og to små flyttet i år inn i Fattighuset i Kirkegaten 7 i Holmestrand. Det store, falleferdige og fredete huset hadde vært byens skrekk i mange år. Med knuste ruter og råte til langt opp på tømmerveggen var huset omgjort fra fattighus, sykehus og gamlehjem til boliger for byens rusmisbrukere. Som lita jente hendte det at jeg fikk være med pappa på tur over gata fra farmors hus som lå vis a vis. I solveggen på det som da ble kalt ”Gamle gamlehjemmet” slo vi av en prat med smilende mennesker med en øl eller tre i handa. Andre dager var det bedre å

Ingebaar Olsdatter Rogstad 1843



TEKST OG FOTO: TORILL JOHNSEN

Hvem var dette? Hvorfor er den kista hjemme hos meg?

Dette er spørsmål jeg dels kan svare på og dels er uten svar på. Min mormor kom fra Støren, sør for Trondheim. Hun flyttet til Nittedal i 20-åra da hun giftet seg med min morfar. De traff hverandre mens han var med å bygge Rørosbanen og hun var anleggskokke. Med seg på flyttelasset sørover var kista. Alt som liten fikk jeg høre at den skulle jeg arve og det skjedde da også etter hvert. Kista har flyttet sammen med meg mange ganger.

Så jeg kan for så vidt svare på hvorfor kista er hos meg. Men hvorfor havnet den hos mor? Jeg vet faktisk ikke om jeg har hørt noe om det.

Hvem var Ingeborg? Ingen riktig Ingeborg er født i 1843, ingen giftet seg og konfirmasjon har jeg ikke funnet. En kandidat er Ingeborg Olsdatter Skaarvold født i 1808. Hun giftet seg til Rogstad og hadde ingen livsarvinger. Eller kanskje Ingeborg Olsdatter Sørtømme født i 1828. Hun giftet seg til Øyan i Singsås så ved konfirmasjonen kan de ha vært på Rogstad. Ingen av de nevnte er i nær slekt med min mormor.

Dette er en gåte – kan den løses?

holde seg borte. Da fløy det gjerne en pinnestol gjennom vinduet hvis noen fant det for godt.

Hundre år før var det ekte fattiglemmer som bodde i Fattighuset. Mine tippoldeforeldre var bestyrerfamilien her, og da de var for gamle til å fortsette, tok sønnen Kristian Olaussen og hans kone Hanna Elise over som bestyrere. Mine slektsforskningsevner er helt på begynnerstadiet, så tippoldeforeldrene har jeg ennå ikke funnet navnet på. De fire siste årene har jeg og mannen min restaurert huset. Kjøpsprisen ble satt til en (1) krone, noe som forteller mye om tilstanden huset var i. Mens vi har fjernet råte, erstattet ødelagt treverk, pusset vegger, malt overflater og passet på at huset igjen har det godt, har vi stadig tenkt på alle de som har bodd i huset. Hvordan var hverdagen her i gangene mot slutten av 1800-tallet? Hvordan hadde de det, alle barna som ble født og vokste opp her? Hva spiste de? Hadde de klær nok? Og mest av alt tenker jeg på hvordan det var for bestyrerfamiliens egne barn å vokse opp side om side med foreldreløse barn og andre lutfattige skjebner. I 1900 ble min farfar Einar Emanuel Olaussen født her i huset. Sammen med sine tre eldre søstre levde han sine første år i Fattighuset. Da han ble voksen kjøpte han huset over veien – Kirkegaten 10. Der fikk han sine tre barn sammen med min farmor Else. Og utsikten fra glassverandaen var stadig barndomshjemmet over gaten.

Jeg kan ikke huske at denne historien var en del av min barndom. Huset har jeg alltid hatt et forhold til – stort og fælt som det var. Mens jeg skriver dette sover min datter Maren på halvannet år på soverommet sitt (som tidligere var et kjøkken). Lilleмор er dermed sjette generasjon som skal få minner fra akkurat dette huset. Og ikke fordi huset har gått i arv, som en gård ville gjort. Det var tilfeldigheter som gjorde at akkurat vi kjøpte huset. Det passet både der og da. Kanskje det var slik det skulle være? Jeg liker å tro det.

Hvordan intervjuere eldre?

AV ARNE LANGELAND

Innledning

Alle vil nok minnes fascinerende historier fortalt av den eldre generasjon om sin egen oppvekst samt motgang og medgang gjennom livets ulike faser. Kanskje opplevde de okkupasjonens første kaotiske dager, kanskje minnes de sin første kjærlighet, kanskje har de mindre hyggelige erfaringer som de ønsker å dele med oss. Dessverre blir slike muntlige overføringer sjelden skrevet ned eller bevart på annen måte, for eksempel i form av et lydopptak. Minnene dør som oftest ut med våre forfedre, og bare vage glimt sitter igjen hos den oppvoksende generasjon. Det er dessverre sjelden at vi etterlater oss dokumentasjon om vår historie, våre minner og livserfaringer. De fleste vil nok i ”moden alder” få interesse for sine forfedre og deres liv, men denne interessen inntreffer dessverre ofte for sent. ”Hadde jeg bare spurt om ...” er et vanlig utsagn fra de etterlatte.

Dette kan og må vi gjøre noe med, for minnebanker vår blir ikke søkbar på kirkegården! Hvis vi derimot sikrer minnene våre på et lydopptak, vil de overleve og bli en verdifull kilde for våre etterkommere. Samtidig som vi tenker på våre eldre slektninger, må vi ikke glemme oss selv da noen av oss allerede representerer den eldre generasjonen.

Vi skal derfor se nærmere på hvordan vi kan gå fram for å bevare slike muntlige overføringer. Ved siden av skriftlige opptegnelser, er lydopptak den beste måten å bevare den gode samtalen på. Videoopptak egner seg dårligere for slike samtaler. Video er best egnet til å fange opp begivenheter, personlig utfoldelse og folks væremåte, for eksempel når noen spiller et instrument, synger eller driver en eller annen aktivitet. Hvis bestefar peker og forklarer fra et familiealbum, kan et videoopptak egne seg, likeledes hvis han skal demonstrere noe. Slike opptak vil passe godt inn i en multimediapresentasjon av familien hvor man gjerne kombinerer lydopptak med bilder og videoopptak.

Finn en samtalepartner

Den viktigste kilden for å skrive en slektshistorie, er slekten selv. Før man samtaler med personer i slekten, bør man anskaffe et egnet lydopptaksutstyr. Normalt vil man ikke ha tid eller ressurser til å samtale med alle i slekten. Det vil da være naturlig å kontakte den eller de som sitter inne med mest relevant informasjon om slekten, og kanskje husker flere generasjoner tilbake. Som regel vil det være naturlig å starte med de eldste i slekten for å sikre deres minne. Selv om korttidsminnet begynner å svikte, vil ofte langtidsminnet være krystallklart! Bruk gjerne anledningen når det er familiesammenkomster, eller planlegg en ferie hvor målet er å samtale med slektninger.

Den beste samtalsituasjonen er gjerne når man sitter ”en-til-en”. Hvis det er en sammenkomst av slekten, kan diskusjonen rundt bordet være et godt utgangspunkt. Husk for øvrig at et lydopptak også egner seg godt ved runde dager, konfirmasjon, bryllup og kanskje begravelse (seremonien i kirken eller kapellet).

Det er ingen selvfølge at personer vil samtale om slekten, det kan være flere grunner til dette. En vei ut av dette er å foreslå en gjennomgang av et familiealbum. Det er utrolig hvordan minnet blir stimulert av å se på gamle bilder, og den gode samtalen kommer ofte i gang. Hvis bruk av utstyr for lydopptak er uønsket, vil det som oftest være greit at man noterer ned stikkord og informasjon i en notatblokk på en diskret måte.

Samtaleteknikk

Forberedelse

Forskjellen på en god og dårlig samtale ligger vanligvis i forberedelsen. Forkunnskap om ”slektstreet” er svært nyttig å ta med seg til samtalen, det gir et godt inntrykk sammen med andre tilgjengelige faktaopplysninger. Et gjennomtenkt spørreskjema er sterkt å anbefale. Et slikt skjema må ikke brukes slavisisk, det er viktig at samtalen går naturlig, selv om

den ofte vil hoppe fra tema til tema. Da dukker det gjerne opp informasjon som man ikke hadde tenkt å spørre om. Samtalen ledes underveis inn på temaer i spørreskjemaet som ikke har vært berørt.

Få aksept for bruk av en lydopptaker før samtalen starter. På forhånd bør en lese inn en kort kommentar som forklarer omstendigheten: hvem er samtalepartneren samt tid og sted. Eksempel: "Dette er en samtale mellom meg (n.n.) og min svigerfar (n.n.). Det er 15. januar 2009, og vi er hjemme hos svigerfar".

Lukkede og åpne spørsmål

Det er viktig å vite forskjellen på lukkede og åpne spørsmål. Lukkede spørsmål kan gjerne besvares med noen ganske få ord, mens åpne spørsmål kan lede til lengre interessante utredninger.

Eksempel på lukkede spørsmål: "Når ble du født?", "Hvor gikk du på skole?", "Hvem var dine besteforeldre". Lukkede spørsmål begynner gjerne med spørreordene når, hvor og hvem. Mange slike faktaspørsmål leder gjerne til et slags "ping-pong" intervju.

Eksempel på åpne spørsmål: "Hvordan var det på den tiden?", "Hvorfor gjorde du det?", "Hva skjedde da?" Åpne spørsmål begynner gjerne med spørreordene hvordan, hvorfor og hva.

Selve samtalen

Det er en god idé å starte samtalen med et spørsmål som vekker interesse og får samtalepartneren på gli, selv om temaet ikke er sentralt. Hensikten er å vise interesse, inngi tillit og vise seg som en interessert og god tilhører. Deretter føres samtalen inn på sporet i form av et åpent spørsmål fra spørreskjemaet. Underveis kan man i stedet for å stille spørsmål, "instruere" samtalepartneren:

"Fortell meg om ungdomstiden i Skuteviken!" En kombinasjon av et utsagn og et spørsmål fungerer også fint: "Du nevnte at din far døde hos tante Eva. Hvorfor bodde han der, (eller hva gjorde han der)?"

Lag slektsbok

Denne artikkelen er trykket i boken "Lag slektsbok" som kommer ut i forbindelse med Slektsforskerdagen. Her blir du påminnet om at du må snakke med dine forfedre før det er for sent, slik at du ikke blir sittende tilbake og sier: "hadde jeg bare spurt!" Muntlige overføringer blir sjelden skrevet ned og går tapt med den eldre generasjonen. Her får du nyttig informasjon om samtaleteknikk.

I boken "Lag slektsbok" vil du i samme artikkel som ovenfor også få tips om hvordan du kan benytte en lydopptaker til å ta opp samtalen og overføre opptaket til datamaskinen. I tillegg er det laget et spørreskjema med mange gode spørsmål som du kan stille under samtalen. Hvis du lurer på hvordan du skal håndtere sensitive spørsmål, er det også skrevet en artikkel om dette i boken.

Dessuten har bygdebokforfatter Arvid Skogseth skrevet en artikkel som heter "Hvordan skrive sin familiehistorie" hvor du blant annet får gode forslag til hvordan du forbereder og gjennomfører samtaler med familiemedlemmer og samler inn bilder – basert på egne erfaringer med å skrive bygdebøker. "Lag slektsbok" er rett og slett en innholdsrik bok med mange tips og råd for de som ønsker å presentere slektsmaterialet sitt i en slektsbok, i form av en multi-mediapresentasjon eller på egen hjemmeside.

For de som ikke har forhåndsbestilt boken, vil den være til salgs på Slektsforskerdagen hos de fleste lagene.



Et annet eksempel: ”I dag har biler klimaanlegg, automatgir og GPS. Hvordan var din Ford sammenlignet med dagens biler?”

Når først samtalepartneren har kommet på glid, bli da ikke fristet til å stille avklarende spørsmål underveis, slik man vanligvis gjør under en dagligdags samtale. Da kan det lett stoppe opp: ”Hva var det nå vi snakket om igjen?”. Noter heller ned spørsmålene og still dem etterpå. Husk å være en god lytter og nikk bekreftende underveis ispedd små kommentarer som ”jaså, sier du det”, ”jeg forstår” og lignende.

Når samtalepartneren tilsynelatende er ferdig med å besvare spørsmålet, la det henge litt i luften slik at han får tenkt seg litt om og kanskje kommer på flere detaljer. Fyll gjerne denne pausen med noen kommentarer som: ”dette har jeg da aldri hørt før” eller ”jaså, var det slik det var, dette var veldig interessant”. Selv om samtalepartneren gir inntrykk av at han ikke har mer å fortelle, ikke vær for rask med å gå over til et nytt spørsmål, spesielt hvis saken er svært interessant. Prøv noen detaljerte oppfølgings-spørsmål som får han til å tenke nøyere etter. Hvis noe er uklart, formuler et utsagn og spør om dette er riktig oppfattet. Hvis man ønsker å gå mer i dybden, still gjerne spørsmål som: ”hvordan kan du vite alt dette?”, ”har du sett det med egne øyne?” og lignende.

Noen er fāmælte av natur, mens andre snakker som en foss, helt uoppfordret. Hvis samtalepartneren er av den siste kategorien og sporer helt av i samtalens løp, kan det bli nødvendig å stramme inn uten å fornærme han. Prøv da å stille en rekke lukkede faktaspørsmål som kan besvares med noen ganske få ord. Målet er å få han ut av ”sidesporet” og klargjøre for et nytt åpent spørsmål fra spørreskjemaet. Hvis personen har betingelser for hvem andre som skal få høre eller vite om innholdet i samtalen, er det viktig å respektere dette. Hvis det er følsomme eller sensitive opplysninger, kan det hende personen ikke vil at innholdet skal bli kjent før f.eks. involverte personer er gått bort. Det er viktig at den som blir intervjuet, stoler på deg og tør å åpne seg for at du skal få mest mulig ut av intervjuet.

I forbindelse med Kulturminneåret har ABM-utvikling laget et nettsted der privatpersoner, foreninger og institusjoner kan legge ut korte historier om kulturminner. Det har nå kommet inn rundt 1000 historier og svært mange av dem er interessant lesning for slektsforskere og lokalhistorikere. Her er historier om kulturminner som det ellers er skrevet lite om, og mange er i privat eie. Nettadressen er <http://www.digitaltfortalt.no>

Du har kanskje ikke tenkt over at mange av dine familieminner også er kulturminner? Kanskje du har noe å bidra med til denne historiesamlingen? Rammeteksten forteller hvordan du kan gå fram for å få din lille historie på nettet.

Nedenfor gjengir vi en del historier som du kan finne på Digitalt Fortalt. På nettstedet vil du finne mer informasjon om historiene og flere bilder. Du finner de enkelte historiene ved å søke på titlene eller forfatterens navn.

Tilbudet til medlemmer i DIS-Norge

Vil du legge historien om ditt eget familieminne ut på nettet? Nå kan du få hjelp av DIS til dette. Send din historie og minst ett bilde til kontor@disnorge.no og vi sørger for at den blir lagt ut på nettstedet Digitalt Fortalt. Historien bør ikke være for lang, – helst ikke mer enn 800 ord. Hvis historien sendes inn i løpet av 2009, kan du kanskje vinne premie for årets beste digitale familiehistorie!

Legg familieminnene ut på nettet!

AV KNUT BRYN

Barndommens rike – bestemors leker

Av Åse Kvitle Kristiansen,
Dyrøy

Barndommens leketøy hører ofte med til de kjæreste minnene vi har, og noen av oss har fremdeles leker fra både bestemors og oldemors tid. Det fantes vel knapt ei jente som ikke hadde ei dokke eller to. Dokka var som oftest sydd av tøy og fylt med ull, filler eller høy. Den kunne ha hår av garn eller lang ull med brodert ansikt. Det fantes også ferdige dokkehoder i malt støpejern eller celluloid som man kunne sy på en heimelaga kropp. Så sydde eller strikka mamma eller bestemor klær til dokka, og jentene var ikke gamle før de lærte seg å lage dokkeklær sjøl.

Dukkelise

Mange dokker satt bare til pynt høyt oppe på ei hylle eller i et skap, og bare sjelden ble den tatt ned for å bli lekt med. Så også med dokka Lise eller Die kleine Puppe som den også ble kalt. Bestefar Hans Bjørstad var en god venn av den tyske direktøren på Salangsverket, Johannes Müller, og en dag de var på Sjøvegan sammen så de at handelsmann Lund hadde ei nydelig babydokke med porselenshode og ekte hår. Direktør Müller hadde ingen døtre, men bestefar hadde tre, og nå ville Müller at småpikene skulle få denne dokka. De kunne jo spleise på den. Slik kom Die kleine Puppe til Solheim hvor den ble satt opp på ei hylle. Det måtte ha vært rundt 1910-12, kanskje litt før.

Mor og mine tanter fikk sjelden

leke med dokka si, og en vakker dag da den ble tatt ned for at ei besøkende jente skulle få holde den, så datt den i golvet og hodet ble knust. Hodet ble limt, men da var de tre søstrene så pass voksne at de lekte ikke lenger med dokker. Den ble lagt bort, og da mor fikk sitt første barn i 1926, ble den leketøy for min søster da hun ble litt eldre. Kroppen var av pappmaché som var malt, og både armer, ben og hode kunne beveges. Føtter og fingre var av gips, og etter hvert ble både fingre og tær gnagd bort av småbrødre. Så ble hodet knust for andre gang og denne gangen gikk det ikke an å lime det sammen.

Den fine julegaven

Mor gjemte dokkekroppen gjennom hele krigen, i 1945 fikk hun en attpåklatt som var jente nummer to, og i 1951 sendte hun dokka til et dokkeverksted i Oslo som reparerte og skiftet hode på gamle og nye dokker. Da den kom tilbake, ble den gjemt mens mor laget klær, kurv og sengeutstyr til den i all hemmelighet. Da jeg våknet julaftens morgen det året, snek jeg meg ned i stua for å se på det ferdigpyntete juletreet og pakkene under treet. Så fikk jeg øye på dokkekurven med dokka oppi. Den var ikke pakket inn, men sto under den nederste og ytterste greina på juletreet. I mine øyne



Die kleine Puppe, dokka Lise fra ca. 1910.
Fotograf: Åse Kvitle Kristiansen.

var den det fineste jeg hadde sett. Tidligere hadde jeg bare hatt tøydokker og strikkedokker som var blitt temmelig slitt etter hvert. Her lå det ei ordentlig babydokke, og den hadde også vært mamma si dokke!

Jeg ble veldig glad i den dokka, hun ble døpt og fikk navnet Lise, og jeg lekte med den helt opp til 10-12-årsalderen. Den var til og med med meg på sykehuset i 1954 da jeg måtte fjerne blindtarmen. Der datt den ned og slo en sprekk i hodet, men vi var jo heldigvis på sykehuset og der kan legene fikse alt, både små jenter og gamle dokker. Hodet ble limt og ble nesten som nytt. Den var med på besøk hos vennene mine, fikk en stygg strek på magen da den også måtte opereres for blindtarmen, og den var

med ut i båten på rotur. Da var det for øvrig nære på at den druknet!

Dokke for fire generasjoner

Siden har den vært leketøy for min datter og også for min eldste datterdatter. Min yngste datterdatter har

også fått høre om dokka og har lekt med henne, men nå er de begge blitt så store at det er andre leker som er mer spennende. Og tross alt så er Lise blitt en gammel dame som snart fyller 100 år, og da er det ikke rart jeg lar henne få hvile i skapet sammen med

sin venninne, sovedokka Kari som jeg fikk i 1952. Og begge to er et kjærte minne fra barndommen som er vel verdt å ta vare på og la andre høre om. (OBS. Historien er noe forkortet)

Den gamle sølvskjeen

Av Katrine With Eielsen, Tromsø

Vi har en gammel sølvskje som tas frem og pusses innimellom. Ingen husker lenger hvor skjeen kommer fra, eller hvem som eide den først.

Gått i arv

Nå er den hos Kjell i Tromsø. Den har gått i arv gjennom flere generasjoner og flyttet fra Sverige, til Nederland og senere rundt i Norge. Kjell arvet den av far Peter, som igjen arvet den av sin far som også het Kjell. Gamle Kjell bodde i Sundsvall i Sverige og fikk den i 1924. Det ble gravert inn på skaftet. Da var det hundre år siden forrige inskripsjon - i 1824. Kanskje den ble pyntet til bryllupet mellom J.R. og C.R., men så langt tilbake kjenner vi ikke familiehistorien. Vi vet ikke hvem de var. Sølvsmeden har satt merket sitt på baksiden.

Skjeen vandrer videre

Familiens yngste på fire og et halvt vet at skjeen er veldig gammel. Den er eldre enn oldemor på 94 år, som han omtaler som «så gammel at hun snart er brukt opp». Selv om skjeen er gammel, er den ikke brukt opp. Den er veldig fin og kan kanskje brukes i 200 år til. Skjebladet bærer preg av å

ha blitt skrappt mot suppeskåler og bol-ler gjennom generasjoner. Den brukes bare til fest og stasmat, for ikke å slite den ned. Den skal gå videre i arv. Om 200 år sitter det kanskje en annen liten gutt og spiser kvelds med den store, gamle skjeen.



Sølvskjeen. Bildet til høyre viser inskripsjonene på håndtaket. Foto: Katrine With Eielsen.

Farfars røyserter

Av Pernille Hansen, Oslo og
Knut Bryn, Molde

I kategorien for unyttige ting har jeg et par gamle skinnstøvler. De er tunge og stive, og lukter ikke helt godt. Men jeg kommer likevel til å ta godt vare på dem. De er nemlig et minne om farfar, Tom Bryn (1907–2007), og hans mange spennende opplevelser. Disse støvlene hadde han på seg da han så vidt berget livet under en orkan i 1926.

Slike skinnstøvler, – eller røyserter som visstnok er det riktige navnet, ble brukt av fiskere og sjøfolk langs hele kysten før gummistøvlene kom. Farfar fikk sine røyserter da han dro til sjøs i november 1926. Han var ferdig med skolen og ville ut å oppleve litt av verden. Det fantes ikke interrail eller charterturer den gangen, så han mønstret like godt på en seilskute som skulle gå fra Halden til Australia

med trelast. Skuta het "Skaregrøm" og hun var en av de aller siste norske seilskutene som gikk i handelsfart til fjerne farvann.

Om bord

Den 27. november lettet "Skaregrøm" anker og seil ble heist med kurs for Nordsjøen. «Reijsen over Nordsjøen forløb med vekslende vind og godt veir, passerte Dover 1ste Decr.» Dette skriver kapteinen i loggboka. Farfar har fortalt litt om livet ombord. Det var mye nytt å oppleve for en 19-åring. Det mest spennende var å klatre opp i mastene og ut på rærne når seilene skulle løsnes eller surres. Jeg var selv på tur med fullriggeren Statsråd Lehmkul da jeg var 19, og kan underskrive på at det ikke er helt enkelt å arbeide 50 meter til vær mens man ser rett ned i bølgene! Farfars ferd gikk nå ut i Atlanterhavet, og neste stopp skulle være i Cape Town.

Orkanen

Den 15. desember var "Skaregrøm" 500 km nord for Madeira. Utover kvelden økte vinden fort på og seilene måtte gjøres fast. «Efter midnat, vinden øget til orkanagtig storm med svære byger og voldsom sjø», skriver kapteinen. «Kl. 1 sprang store og krysstump og en halv times tid senere forre stump, samtidig gikk storriggen overbord og snart derefter kryss br. riggen og stængeriggen.» Det var et forferdelig smell da stormasta brakk en liten meter over dekk. Skipet fikk

slagside da masten ble hengende fast i alle bardunene, men med det meste av riggen ute i sjøen. Det var ikke mange stemmer å høre i nattemørket. Alle skjønte alvoret.

Det lysner

Takket være iherdig innsats fra de sterkeste sjøfolkene, ble stålbarduner og tauverk i løpet av neste dag hugget over slik at stormasta kunne frigjøres. Farfar hadde jobben med å spre olje på sjøen for å dempe de krappeste bølgene. Oljen ble øst opp i en vask eller do med utløp gjennom skuteseiden.

Orkanen gikk gradvis over til storm og etter tre døgn til kuling. Mannskapet kunne puste lettet ut. Ingen var alvorlig skadet. Seilmakeren lappet sammen en nødrigg og kursen ble satt mot Azorene. Grisen som var tatt med om bord i Halden, ble slaktet. Julaften kunne derfor feires på tradisjonelt vis. Juletreet hadde riktignok havnet i sjøen, men tømmermannen snekret et nytt som ble pyntet så godt som mulig.

Azorene

Om formiddagen 1. juledag kom "Skaregrøm" fram til Ponta Delgada på Azorene. Slik ble farfars ønske om å komme til fremmede land oppfylt, men kanskje under litt andre omstendigheter enn planlagt. "Skaregrøm" ble kondemnert og mannskapet spredt for alle vinder. Farfar fikk hyre på et tankskip som skulle til Amerika, – og røyserterne var med. Det er ikke sikkert det ble så mye bruk for dem der, men jeg er glad for at han tok vare på dem!



Farfars røyserter. Foto: Knut Bryn



Diplomet fra Landbruksdepartementet.
Foto: Eivind Gramer.

Historien om Aslak og Gro Ved Eivind Gramer, Åsgårdstrand

"Diplom med præmie tilkjendt Aslak E. Haukedal, Åmlid herred, Nedenæs amt av den kongelige norske regjerings landbruksdepartement for opdyrkning og fortrinlig drift av hans jordbruk. Kristiania den 31. juli 1911. Bernt Holtermark".

Slik starter historien om mine oldeforeldre, Aslak og Guro. Vel, egentlig slutter historien her, og jeg skal forsøke å forklare hvorfor.

Aslak ble født på husmannsplassen Svinåsen under Tveit i Åmli i 1869. Guro, eller Gro som hun ble kalt, ble født på Strand i Treungen i Nissedal i 1876. De traff hverandre en gang på midten av 1890-tallet, og giftet seg i 1896. Det var visst ikke så uvanlig for folk i Åmli å finne seg ektemake

i nabobygda på den andre siden av amts grensen. To av Aslaks søsken giftet seg også i Treungen – med søsken av Gro.

Til Haukedalen

Deres første bosted var i hennes hjembygd Treungen. Her ble de to første barna født, Eivind i 1898 og Gunda i 1900. Ikke så lenge etter fikk Aslak muligheten til å rydde seg et gårdsbruk langt inne på heia, i Haukedalen i Åmli. Kort etter ble det tredje barnet født, Halvor.

Min oldefar var nok en dyktig bonde og en sterk arbeidskar. Han skapte seg et hjem og et utkomme for seg og sine der inne på heia. Han spedde på inntekten med å hogge tømmer for bøndene i området om vinteren. Gro gjorde tradisjonelt kvinnearbeid, og det var nok et hardt slit for henne å være eneste kvinne på gården med ansvar for mange arbeidsoppgaver og små barn. Så rammet tragedien. Barna fikk kolera, og de to minste døde – i følge kirkeboka på samme dag våren 1904. Det må ha vært et hardt slag for Aslak og Gro.

Flere tragedier

Men livet gikk videre. Til sammen fem barn så dagens lys på plassen der oppe i Haukedalen, fire gutter og en jente. Da de endelig fikk en jente igjen, ble hun oppkalt etter hun som døde i kolera. I et brev til en venninne skriver Gro i 1908: "Nå har vi fått Gunda igjen..." Imidlertid måtte Aslak og Gro oppleve å miste enda et barn i kolera før tragedien virkelig rammet familien. Oppunder jul i 1910 ble Gro syk. Hun fikk difteri. 20. desember 1910 døde hun, og de fire gjenlevende barna ble morløse.

Min morfar Eivind var eldst, 12 år. Den yngste var bare noen måneder gammel.

Etter dette måtte Aslak gi opp livsverket sitt. Det ble umulig å fortsette der inne på heia uten en kvinne ved sin side. Han måtte gå den tunge veien ned til bygda med ungene sine. Han var jo arbeidskar og måtte reise rundt, så barna ble satt bort på forskjellige gårder. Familien ble splittet, og de av barna som vokste opp, ble nok preget av dette resten av livet.

Diplomet

Livsverket falt i grus, men noen må ha hørt om den dyktige bonden i Haukedalen som dyrket opp et gårdsbruk fra ingenting. Sommeren 1911 kom det brev fra Kristiania. Det var et diplom, – underskrevet av selveste landbruksminister Bernt Holtermark, og en pengesum. Dette skulle være som en anerkjennelse av det arbeidet han hadde gjort der inne på heia.

Aslak ble en gammel mann. Han døde i 1954, 85 år gammel. Men han kom aldri mer til Haukedalen. En gang mange år etterpå var det noen slektninger som ville ta ham med dit. Da de nærmet seg gården stoppet han, ristet på hodet og snudde. "Nei, det er nå ikke så om å gjøre å komme dit..." meddelte han sine turkamerater. Minnene ble nok for sterke...



«Drøbak». Maleri av G. Jørgensen, 1913. Skannet av Gustav Steensland.

Drøbak-maleri anno 1913 Av Gustav Steensland, Stavanger

Min mor, Astri Elisabeth Steensland (f. 1927), har en av sine aner fra Drøbak, nemlig en av sine oldemødre. I sommer var mor innom Frogn bibliotek der på stedet. Sammen med min søster var hun på leting etter kilder om sin slekt og det miljø den kom fra. Da kom mor til å nevne at hun i sin leilighet i Stavanger har et maleri med motiv fra Drøbak. Dette har jeg nå skannet, etter ønske fra mor i en samtale med henne 30. juli 2009. Jeg har også lovet å sende en kopi av bildet til Frogn bibliotek. Maleriet har satt mange tanker og minner i sving.

Maleriets historie

Maleriet kom for dagen da mors onkel, Harry Leonard Henriksen ryddet

i sakene etter faren, Martin Henriksen (1861-1944). Deretter ga Harry bildet til sin bror, Arthur Marinus Henriksen (1894-1982), min morfar, som bodde på Tingvoll, Fjellhamar. Der hadde mor sin oppvekst. Mor fortalte meg at maleriet alltid var å se i hennes barndomshjem. Nå er det i hennes eie.

Martin Henriksen var gift med Anna Marie f. Bjørnstad (1866-1962), og hun var datter av Karoline (f. Hansen, 1828-1908) og August Bjørnstad (1831-1903). Karoline og August var begge fra Drøbak.

Gjestgiveriet

Om vinteren frøs ofte Oslofjorden til, og mange sjøfarende trengte losji og forpleining for eksempel i Drøbak.

Karoline drev slik gjestgiverivirksomhet, og spørsmålet er om den foregikk

i en av bygningene på maleriet fra 1913. Kanskje det er noen som kjenner til det? Mor husker også at Karoline var kirkesanger i Drøbak.

På baksiden av maleriet er det notater fra den som drev innrammingsverkstedet. Det skulle være ferdig til "onsdag", og det var bestilt av "Henriksen, Bernt Ankersgt. 4". Her bodde også Karoline de siste årene av sitt liv, hos sin datter og svigersønn. I denne tiden gikk hun på gudstjenester i Vår Frelses kirke. Da mor var på besøk hos sine besteforeldre i Bernt Ankersgt. 4, satt hun stundom ved vinduet og så over til kvinnefengselet på andre siden av gaten.

Fra morfar har jeg arvet en fiolin, og den er muligens laget av min tippoldefar, August Bjørnstad.

Han var en tid fiolinmaker i USA, men det er en annen fortelling som jeg kjenner lite til foreløpig.

Tingene forteller

REDIGERT AV LIV OFSDAL

”Tingene Forteller” leveres av enmannsforetaket Regis Books Økelsrud, som ble dannet av Axel Økelsrud i 1995. Jeg vil her vise noe av det han skriver på sin webside om dette konseptet, med hovedvekt på ett av de tre produktene han har utviklet – nemlig et dataprogram.

I kortversjon sier han selv om sine tre produkter:



Boka Tingene forteller

(1. opplag 1996).

Registreringsbok for spesielle gjenstander. Kombinerer kulturbevaring knyttet til gjenstander med forsikringsdokumentasjon.



Dataprogrammet Tingene Forteller

(1. versjon 2001, har vært under kontinuerlig videreutvikling, og aller nyeste versjon (2.7.46) forelå januar 2008). Registreringsprogram for hjem og familie, som kombinerer historie-/kulturbevaring, innboforsikring og deling av innbo på en måte som gjør det spennende og nyttig for alle.



Datakurset Tingene Forteller.

Tilrettelagt for å hjelpe usikre databrukere i gang med det viktige arbeidet Tingene Forteller gir mulighet for. Kursopplegg godkjent av Bygdefolkets Studieforbund (BSF).

Tingene Forteller og Kulturminneåret 2009

Vi som i sin tid unnfanget ideen til – og senere har brukt år på å utvikle – dataprogrammet Tingene Forteller, opplever det som en anerkjennelse av vår idé at myndighetene i Kulturminneåret 2009 har satt fokus på ”dagliglivets kulturminner”, som er hovedtema for året. I sin beskrivelse av temaet skriver

Norges kulturvernforbund blant annet:

– ”Vi er dermed opptatt av å åpne kulturminnebegrepet. Kulturminner er ikke bare 1000 år gamle kirker eller 3000 år gamle arkeologiske funn som tilhører staten. Vi vil også inkludere de små tingene, nærmere i tid, som mormors første vaskemaskin, og reklamen for den, fotografiene i det gamle albumet og det hjemmelagede apparatet de ble tatt med.”

Og et annet sted på siden:

– ”Ofte er det mest spennende å finne i samspillet mellom det materielle og det immaterielle. Et redskap, et bilde eller en bygning får virkelig verdi som kulturminne når det ledsages av historier om hva slags bruk og betydning det hadde i livene til menneskene som hadde det. Det er ofte i møtet mellom det materielle og det immaterielle de store sammenhengene åpenbarer seg.”

Under overskriften ”Mål og visjoner” sies det blant annet at ”Kulturminneåret 2009 har som målsetting å inkludere alle grupper i befolkningen, uansett deres kunnskapsmessige utgangspunkt og kulturelle ståsted, i et felles løft for å ta vare på kulturarven.”

De korte sitatene over ikke bare antyder, men går rett i hjertet av ideen bak Tingene Forteller, – vi opplever at programmet er som skapt for intensjonene nedfelt i Kulturminneåret 2009!

For å gi menigmann et ”eierforhold” til og en følelse av delaktighet i kulturminneåret er det viktig at kulturbevaring ikke blir noe det offentlige alene tar ansvar for, der folk flest i beste fall blir passive tilskuere. - Dataprogrammet Tingene Forteller tar faktisk begrepet kulturbevaring ned på grasrota og gjør deg og meg til eksperter, for dagliglivets kulturminner finnes jo først og fremst i og omkring våre egne hjem, og forteller den nære historien om oss selv og våre forfedres liv.

Når det gjelder dokumentasjon, sier Kulturvernforbundet blant annet at ”den kan ta form på mange ulike nivåer og ved forskjellige metoder. Dette åpner for små, enkle dokumentasjonsprosjekt og store in-



stisjonsjoners omfattende dokumentasjonsoppgaver.”

Arbeidsverktøyet Tingene Forteller er faktisk skreddersydd nettopp for slike ”små, enkle dokumentasjonsprosjekt”, men du gjør det selv så stort som du ønsker og har behov for, og vi håper dette verktøyet - sett i sammenheng med kulturminneårets søkelys på ”de nære ting” - vil inspirere deg til å ta vare på den verdifulle skatt av minner og historie som finnes i ditt eget hjemmemiljø, knyttet til eiendom, hus, gjenstander og personer.

Ved å klikke på linken under kan du finne igjen sitatene nevnt over, og lese mer om hvordan Kulturvernforbundet presenterer Kulturminneåret 2009 på sin nettside.

Dataprogrammet

Kulturbevarende opplegg

Før elektrisiteten kom, hadde vi i vårt samfunn en ”institusjon” som het skumringstimen. Det var den timen på døgnet da det vikende dagslyset gjorde fortsatt arbeid vanskelig, samtidig som folk syntes

det var for tidlig å tenne parafinlampene. Det var den timen da flittige hender slappet av, og unger fant veien til foreldres og besteforeldres fang. Skumringstimen hørte hjemme i en tid da voksne hadde tid til å fortelle, og unger hadde ro til å lytte, og generasjonene fant hverandre i en naturlig dialog, der familiens verdier ble gitt videre i en nær og fortrolig atmosfære.

Mange vil hevde at vesentlige kvaliteter er blitt borte på veien inn i det moderne samfunn, og at det i vår tid kanskje er viktigere enn noen gang å formidle kunnskap som bidrar til den enkeltes følelse av tilhørighet og identitet. Et dataprogram kan ikke erstatte skumringstimen, men Tingene Forteller gir mulighet for å ta vare på noe av det innholdet den formidlet. Konkret vil dette komme til uttrykk gjennom den registrering og omtale av eiendom, hus, rom, gjenstander og personer som programmet legger opp til.

Eiendom, hus og rom

Eiendom, hus og rom danner selve rammen rundt menneskelig virksomhet, og programmet tar naturlig utgangspunkt i dette. Skjermens hovedbilde forholder seg alltid til de valg du gjør i venstremar-



Illustrasjonsfoto: Renathe-Johanne Wågenes.

gen, og enten du markerer en eiendom, et hus eller et rom, vil du alltid ha følgende plakater å velge mellom: Grunndata, Foto, Gjenstander, Historie og Vedlikehold.

\Plakatnavnene gir deg en klar indikasjon på hvilke muligheter du har, men du kan legge inn så mange bilder du vil, med kommentar til hvert enkelt. Historieplakaten gir deg ubegrenset plass, og den tidligere nevnte tekstblokken om kulturbevaring byr på en rekke tips og ideer med hensyn til hva du bør tenke over. Gjenstandsplakaten gir oversikt over alle gjenstander, med registrerte grunndata, og plakaten Vedlikehold gir deg muligheten til å holde oversikt over det arbeid som til enhver tid blir utført for å holde eiendom, hus og rom i stand.

Gjenstander

Nå er du kommet til selve kjernen av programmet. Om det er gjenstander du har laget, kjøpt, fått eller arvet, - om det er hverdagsgjenstander, kunst, brukskunst eller antikviteter, - her kan tingene beskrives, og deres særegne minner og historier komme til uttrykk.

Ved å markerer en gjenstand i venstremargen, vil du i hovedbildet kunne velge mellom plakaten Grunndata, Foto, Beskrivelse, Tidligere eiere, Historie og Arv. Ved registreringen bruker du plakaten Grunndata, men når det gjelder de spesielle tingene, som fortjener en fyldig omtale, tar du i bruk også de øvrige plakaten. Forskjellen har du i ettertid full oversikt over, fordi programmet markerer spesielle gjenstander med en diamant, og ordinære gjenstander med en gråstein.

Personer

Til sjuende og sist handler dette om de menneskene som av en eller annen grunn "berørte" de objekter du velger å registrere i ditt program, og slik sett bidro til historien. Derfor har programmet også et personregister. Den enkelte persons grunndata registreres på første plakat sammen med et eller flere bilder, og plakaten Notater gir rom for alle andre biografiske opplysninger som måtte være aktuelle.

Rapporter

Både for eiendom, hus, rom, gjenstand og person kan du skrive ut fine, oversiktlige rapporter. Rapportene er bygget opp etter samme mal, og inneholder et bilde med kommentar, registrerte grunndata og all annen informasjon pent ordnet på arket. Rapportene kan komme til nytte i ulike sammenhenger, - f.eks er det naturlig at en gjenstandsrapport følger en gjenstand som skifter eier, - og flere rapporter satt sammen til et hefte kan kanskje ha interesse også for andre i familien eller slekten.

Oppbygging og struktur

Tingene Forteller har en oppbygging og struktur som gjør det lett å bruke, - også for den lite erfarne databruker. Om ønskelig kan du orientere deg gjennom de mange korte Hjelp-tekstene, som alltid er tilgjengelige, og en utfyllende Brukerveiledning, som du klikker opp fra programmets åpningsside. Derfra har du også tilgang til to fyldige tekstblokker om kulturbevaring og forsikring, som gir inspirasjon og ideer omkring bruken av programmet.

Kort fortalt er det virkelighetens logikk som ligger til grunn for Tingene Forteller. Helt konkret vil det si at før du registrerer noen gjenstander, må du ha registrert rommet hvor de har sin naturlige plass. Og før du kan registrere rommet, må du ha registrert huset, - men aller først, eiendommen.

Programmet har en oppbygging og struktur som gjør det svært oversiktlig og brukervennlig.

Et helhetlig program

Det minimum av data du må legge inn for å få registrert en eiendom, et hus eller et rom, er navnet. For gjenstander må du i tillegg gjøre et valg knyttet til eierstatus (hvem eier gjenstanden?) og kategori (om det er et møbel, sølvtøy, verktøy etc). Dermed har du skaffet deg et minimum av forsikringsmessig oversikt, men samtidig har du også lagt grunnlaget for den kulturbevarende siden av programmet.

Den naturlige kombinasjonen kulturbevaring/forsikring gjør dataprogrammet Tingene Forteller til et unikt verktøy, - nyttig, spennende og aktuelt for alle, - for nåtid og ettertid.

Minimumskrav til maskin- og programvare

Tingene Forteller kommer med et installasjonsprogram som gjør det enkelt å komme igang. For å installere og kjøre Tingene Forteller bør PC'en din tilfredstille disse kravene:

- Ledig diskplass: minimum 200 MB.
- Installert minne: Anbefalt 96 MB eller mer (minimum 64 MB).
- Prosessor: Pentium 200 MHZ eller bedre.
- Operativsystem: Passer Windows 2000, Windows XP og Windows Vista Home.
- Oppløsning skjerm/skjermkort: 1024x768 pixler (minimum 800x600 pixler)

Bestillingsinformasjon

Tingene Forteller ligger allerede inne på Markedsplassen på DIS-Norges hjemmeside som et av våre medlemstilbud. Her står bl a følgende: – Spesialpris til medl. av DIS-Norge: kr 495,- inkl mva (ord.pris kr 990,-), portofritt. Bestill på hjemmesiden www.tingene-forteller.no og husk å oppgi ditt medlemsnummer i DIS-Norge i kommentarfeltet på bestillingssiden.

Det er også mulig å laste ned en gratis demoversjon (begrenset til registrering av 20 objekter) for å prøve programmet.

Tingene forteller, – også for deg?

La meg avslutningsvis – som en liten inspirasjonsbit – klippe dette fra Økelsruds hjemmeside:

- På veggen hjemme henger fela. Far var ingen fiolinist, - men gardbruker med harde, krokete fingre. Likevel lærte han seg en og annen slått, for fela stod hans hjerte nær. I dag henger den på veggen, taus og stille. Likevel vitner den - for oss som kjenner historien - om en side ved far som de færreste tiltrodde ham.
- Mors gamle bakstetrau er heller ikke i bruk lenger. - Ved nærmere øyesyn kan en skimte et par initialer skåret i den ene enden. Jeg vet at det er mors initialer, at det var bestefar som laget dette trauet til henne da hun var nygift, og at hun opp gjennom et langt liv brødfødde gardens folk med det bakverk som ble til med utgangspunkt i dette trauet.



I eksemplene over har jeg bare "pirket" i disse tingene, - de har så mye å fortelle! Og slik er det med den ene gjenstanden etter den andre, - de renner nærmest over av historier om alle de ulike aktiviteter og hendelser som fant sted. - La oss slippe dem til! - For i dette møtet mellom mennesker og gjenstander finner vi noe det er viktig å bringe videre til etter slekten, - dette som bidrar til å gjøre historien (den nære eller fjerne) konkret, nærværende og levende.

Skøytejern

Skrevet av Magnus Nilsen

Dette er laget av et ca 60 cm langt firkantjern. Bøyd opp foran og bak og med mulighet til å feste en litt trykk hyssing foran. Dette var et yndet leketøy for oss som vokste opp i 30 åra. Med høyre fot plassert på jernet, og den venstre bøyd bakover, kjørte vi ned "Martabakken" fra Frelsesarmen og ned til Skolesletten. Jeg tror det var Torstein Pettersen, smed på sagbruket som lagde disse "Skøytejerna" I dag henger dette på veggen i hytta. Ingen aner hva det er, så kanskje det er et helt spesielt kulturminne fra Hommelvik ?





Nasjonal oversikt

Avansert søk

epost
GLEMT PASSORD?

Login ☐ Husk meg

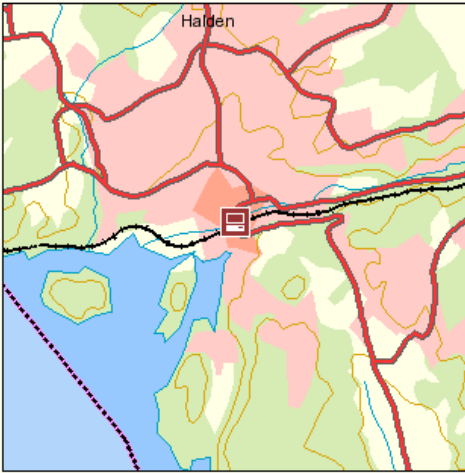
Velg fylke

HJEM | OM DIGITALT FORTALT | KONTAKT OSS | STATISTIKK | KULTURNETT | LOKALHISTORIEWIKI.NO | OM RSS

Café Fønix

DIS-Norge | Knut Bryn | 27.02.2009 | Halden | ★★★★★ | Utskrift

De som vandret bortover Borgergaten i Halden for 100 år siden, kunne kjøpe seg en kaffekopp på Café Fønix. Denne historien dreier seg hun som drev kaféen rundt 1900, men også om bygningen der kaféen holdt til, Borgergt. 7.



Gå til stort kart

Denne fortellingen er et bidrag til DIS-Norges konkurranse om beste familiehistorie. Les mer om



© Titel: Postkort fra Halden med Café Fønix i Borgergt. 7 Opphavsmann: Postkortet er merket S. S. Rettigheter: Alle rettigheter gis fritt



© Historien om kafebestyrerinne Olga Anine Andersen og kaféen i Borgergt. 7 Opphavsmann: Knut Bryn, Molde Rettigheter: Alle rettigheter gis fritt

Relaterte ressurser

Lenker Kategori Emneord Kilder

DIS-Norges konkurranse om beste familiehistorie

Kommentarer

08.09.2009 09:12:27 av Anonym
Dette var et morsomt glimt av en hverdagshistorie fra Halden. La oss håpe at takvinduet overlever!

12.03.2009 21:52:37 av Anonym
Hei, Jeg samler selv på gamle postkort fra Halden og driver i dag tobakk og nostalgibutikken Fønix på Fisketorget i byen. Fortellingen din med utgangspunkt i postkortet fra Fønix i Borgergata var morsom og interessant!

Kommenter fortellingen

★★★★★
Gi stjerner

*Kommentar:

*Navn:

Digitale historiefortellinger

AV KNUB BRYN

Har du lyst til å prøve deg på å lage en liten fortelling som har med din slektsgransking å gjøre? Det kan være en fortelling om personer som har levd, om gjenstander, bilder eller steder som har betydd noe for din slekt, eller det kan være en liten historie fra ditt arbeid som slektsgransker.

Da kan digital historiefortelling være noe for deg.

Har du lyst til å dele historien din med andre? Kan du tenke deg å legge fortellingen ut på internett på en slik måte at innholdet og eventuelle bilder blir forsvarlig tatt vare på for ettertiden?

Da kan nettstedet Digitalt Fortalt være et fornuftig å bruke.

Eieren av dette nettstedet er ABM-utvikling. DIS samarbeider med dem og er registrert som brukerorganisasjon. I praksis betyr det at du kan sende inn et utkast til fortelling med minst ett bilde til DIS-kontoret. Vi sørger for at formalitetene kommer i orden og at bidraget kommer på nett.

Bidragene til Digitalt Fortalt kan f.eks. bestå av en enkel tekst (med minst ett bilde), en selvgående "lysbildeframvisning" eller en film med lyd og andre effekter. For begynnere så anbefales det å starte med den enkleste typen. Teksten bør ikke være noe



Slik kan din familiehistorie se ut på nettstedet www.digitaltfortalt.no. Hovedelementene er din tekst og dine bilder, et kart som er generert av nettstedet og et kommentarfelt der andre kan legge inn tilleggsopplysninger eller ros og ris. I tillegg kommer søkefelt og diverse info om nettstedet.

særlig over 800 ord. Fortellingen må ha en eller annen tilknytning til slekt eller slektsgransking. Ellers stilles ingen vanskelige krav.

Råd om skriving av fortellinger

- Skriv så kort at brukerne vil lese fortellingen
- Så klart at de forstår
- Så malende at de husker
- Så nøyaktig at det gir dem opplysning og veiledning

Fritt etter Joseph Pulitzer

Konkurranse om digitale familiehistorier

I forrige nummer av Slekt og Data ble det kunngjort at de beste bidragene til Digitalt Fortalt som var levert via DIS-Norge, vil bli premiært. Fristen for innlevering av slike bidrag er nå utsatt til 1. januar. Samlet premiesum er 5.000 kr

Mer om framgangsmåten og konkurransereglene finner du på http://www.disnorge.no/dn/index/konkurranse_df.html

Presentasjon av regionale ledere i DIS



**Anne-Marie Sandhaug –
Leder i Østfold**

Hvor lenge har du sittet som leder?

Fra 11.mars 2006

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Mine og styrets ambisjoner er at DIS-Østfold skal være en aktiv forening for slektsgranskere, som skal ha noe å tilby både de nye og mer erfarne slektsgranskere. Med noe å tilby, mener jeg at vi vil bidra til økt kunnskap om slektsgransking, om kilder, om bruk av PC og internett, informere om nyheter både i PC verdenen og i slektsforsker verdenen, dvs holde folk oppdatert, skaffe foredragsholdere som inspirerer og gleder, hygge oss sammen og kunne prate uformelt om vår felles interesse.

Hva slags mål har du som leder?

Dersom et styre ikke samarbeider,

fungerer ingen forening. Mitt mål som leder er å bidra til å opprettholde en god aktivitet i foreningen, og bidra til at flere melder seg inn, og ingen melder seg ut. Dette gjøres ved at styret samarbeider veldig godt, og fordeler arbeidsoppgavene mellom seg, slik at vi ikke går lei.

Hva syns du det er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

”Matnyttige” medlemsmøter, som man lærer noe av som gjør at medlemmene gjør fremskritt i sin slektsgransking. Dessuten fokuserer vi på å ha det hyggelig når vi treffes, serverer nystekte vafler, kaffe og godt humør.

God informasjon ut til medlemmene, og i god tid.

Dessuten bestreber vi oss hele tiden på å ta oss bedre av nye medlemmer, vi spør på hvert medlemsmøte om det er noen ”nye” tilstede, og forsøker å få dem til å føle seg inkludert og velkomne, noe som er veldig viktig. Vi sender også velkomstmail til alle nye når vi får oppdaterte lister fra DIS-Norge.

Biografi:

Så lenge det varer så er jeg i 50-årene (59!), jeg bor i Fredrikstad.

Når startet jeg med slektsforskning?

Det husker jeg faktisk ikke, det er veldig, veldig lenge siden. Har alltid holdt på med det egentlig, i hvert fall fra jeg var 18-20 år. Gikk på flere kurs, nybegynner, kildekurs, gotisk skrift osv. Men så fikk jeg to barn, og

da var det umulig å holde på med en så tidkrevende hobby, så den ble lagt (delvis) på hylla noen år, helt fram til ca. 1990, da klarte jeg ikke å holde meg unna lenger.

Hvorfor jeg startet med slektsgransking?

Det må ha noe med tilhørighet og røtter å gjøre. Hvem er jeg egentlig. Det var utrolig morsomt å finne ut at jeg ikke har en dråpe svenskeblod i meg, selv om jeg er østfolding, og Østfold ble i sin tid oversvømmet av svensker som bosatte seg her og tok arbeid som stenhoggere, teglverksarbeidere (lersvensker), osv. Men at mannen min er halvt svensk, det var også veldig morsomt å finne ut, for han visste det ikke. Ikke det at vi har noe imot svensker altså.

Jeg meldte meg inn i DIS-Norge februar 1998. Da var jeg hos Skjeberg historielag og forsket på slekta mi, og hørte der snakk om at det skulle startes en ny slektsgranskerforening i Østfold, som skulle ha noe med ”data” å gjøre. Dette vil jeg være med på, tenkte jeg, ringte opp Kari Nicolaisen som var en av initiativtakere, og sa at jeg ville være med fra oppstarten. Jeg var hjertelig velkommen, og siden har jeg vært med i DIS-Østfolds styre. De klarer ikke å bli kvitt meg, for jeg syns det er så morsomt.

Tillitsverv:

I DIS-Østfold: Leder, kilderegistreringsansvarlig, gravminneansvarlig, kursansvarlig.

I DIS-Norge: Prosjektleder for kirkebokregistreringsprosjektet.

Kjerneområder jeg forsker på:

Østfold: Skjeberg, Borge, Fredrikstad, Askim, Spydeberg.

Akershus: Skedsmo, Asker, Nannestad, Krogstad, Ås

Oslo

Hedemark: Østre Toten



Astrid Tvedten – Vest-Agder

Hvor lenge har du sittet som leder?

Eg, Astrid Tvedten er 53år og bor i bydelen Vågsbygd i Kristiansand. Har vært leder i Dis Vest-Agder i 3 år.

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Å lede laget slik at det blir kjendt av andre utanom dei faste medlemmene og at dei vil få interesse for kva vi holder på med.

Hva slags mål har du som leder?

Å øke medlemsmassen

Hva syns du er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Å greia å få folk engasjert. At vi kan greia å samarbeida med andre lag som (historielag)som kan

hjelpa oss med den historiske biten der vi kan følge personane i deira vandring .

Biografi:

Eg starta med slektsforskning 2003
Innmeldt via WEB 2004

Har vært leder sidan 2007

Mitt kjerneområde er: Hordaland/Rogaland



Presentasjon av regionale ledere i DIS



Geir Nilsen – Sogn og Fjordane

Hvor lenge har du sittet som leder?

Ble valgt i vår, men har fungert fra våren 2008

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Klare å opprettholde (øke?) aktiviteten og medlemstallet

Hva slags mål har du som leder?

Klare å få aktivisert andre til å gjøre en innsats

Hva syns du det er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Det medlemmene er opptatt av

Biografi:

Jeg er 60 år og er fra Leikanger i Sogn. Slektsgransking starta jeg med fordi: Fikk vel litt i arv. Mine foreldre hadde fått utdrag av slektsdata som andre hadde samlet. Syntes det var interessant å finne ut mer.

Jeg begynte å supplere dette i 1988.

Jeg melde meg inn i DIS-Norge i 1990.

Tillitsverv/funksjoner: Leder, DIS-treffadder, Web-ansvarlig.

De siste årene har det blitt lite på egen slekt. Jeg har mest gjort undersøkelser på svigerbarn og deres familier.



Hilde Wedde –DIS-Buskerud

I DIS-Buskerud har vi så langt etablert lokale grupper i Kongsberg og Drammen, men målet er å få slektsforskningsaktivitet også ut til andre deler av fylket. Årets Slektsforskerdag skal avholdes i alle tre byene – Drammen, Kongsberg og Hønefoss. Vi har et begynnende samarbeid med Ringerike Slektshistorielag for å få økt aktivitet i Hønefoss-regionen. Og vi har også fått forespørsel om mulighet for kurs i Numedals- og Hallingdals-regionene. Målet er få til flere lokale grupper med regelmessig aktivitet i hele fylket. Det er samtidig viktig å ta vare på de ressurspersonene som allerede er aktive og støtte opp om allerede eksisterende aktivitet.

Jeg er 48 år, født i Oslo, bosatt på Kongsberg. Gift med Remi som også er en aktiv slektsforsker. Jeg har holdt på med slektsforskning i mange år, den første tiden kun sporadisk med penn og papir. Jeg fant bygdebøker hjemme hos besteforeldrene mine, og synes det var spennende å finne ut om slekta ut fra disse. Dataprogram fikk jeg for ca 10-12 år siden, og har etter det vært mer aktiv. Farsslekten kommer fra Nærøy i Nord-Trøndelag, og morsslekten er fra Senja i Troms, men som hos de fleste brer slektsgrenene seg utover til store deler av Norge. Jeg har den siste tiden hatt fokus på å finne nålevende slekt jeg ikke har

hatt kjennskap til tidligere, og har nå kommet i kontakt med en rekke tremenninger på farssiden. Jeg meldte meg inn i DIS-Norge i 2002, var varamedlem til styret i DIS-Buskerud i 2 år før jeg ble valgt inn som leder på årsmøtet mars 2006.



Inger Kvennodd - DIS Telemark

Hvor lenge har du sittet som leder?

Jeg har vært leder i DIS Telemark i 5 ½ år

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Ambisjonene er å få lagt til rette for flest mulig å kunne på en grei måte finne tilbake til sine røtter.

Hva slags mål har du som leder?

Målet for dette er å tilrettelegge ulike kurs i slektsprogram/arbeidsmøter samt medlemsmøter med aktuelle temaer.

Hva synes du er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Kurs og lokalkunnskap.

Kort biografi:

Jeg er fra Brevik, 51 år gammel. Jeg startet med slektsforskning i 1978 da jeg fikk vite at min mor var adoptert av min bestefar. Jeg meldte meg inn i DIS-Norge når jeg ble spurt om å bli leder. Leder i DIS Telemark har jeg vært siden jeg ble medlem samt sittet i styret i DIS-Norge siden 2005. Kjerneområder jeg forsker i er på ”romanislekter”.



Jan Helge Gulliksrud – Leder i Rogaland

Mitt mål som lokallagsleder er å tilfredsstille medlemmenes ønske om aktiviteter, møter og foredragstema. Ambisjonen er å profilere DIS-Norge gjennom samarbeid med andre lokale organisasjoner som historielag og Sons of Norway. Slektsgranskerdagen i Rogaland har skapt et godt grunnlag for slikt samarbeid. Det vil være viktig å fokusere medlemmene i Ryfylke og i Sør-Rogaland i fremtiden for å sikre økt rekruttering til DIS-Norge.

Født: 1947 i Våle i Vestfold. Bosatt i Stavanger, pensjonert offiser.

Jeg begynte med slektsforskning i 1993 for å finne mine aner. På morsiden kom slekten fra Gjerstad i Aust-Agder, og på farssiden fra Øvre Eiker i Buskerud. I tillegg har jeg studert slekter i Sande og Hof i Vestfold. I ledige stunder digitaliserer jeg kirkebøker fra Gjerstad i Aust-Agder.

Jeg har vært medlem av DIS siden 1995 – innvalgt i styret i DIS-Rogaland i 2005 – leder av DIS-Rogaland fra 2008.

Inger Reistad – Leder Oppland

Mine ambisjoner som leder i DIS-Oppland er at vi først og fremst skal få til et godt og inkluderende miljø, både i styret og i laget ellers, slik at folk trives der. Mitt mål er at vi skal få til aktiviteter som folk synes er matnyttige og som de har lyst til å møte opp på. Jeg ønsker også å få til en god kommunikasjon mellom DIS-Oppland og andre organisasjoner og institusjoner som har samme eller nære interesser. Utfordringen er de lange avstandene i fylket vårt.

Navnet mitt er Inger Reistad og jeg er født og oppvokst på Lillehammer og bor der fortsatt. Jeg er født i 1939.

Jeg starta så smått med slektsgranskning for ca 10 år siden. Grunnen til det er vel antakelig fordi jeg alltid har vært interessert i folk og historie. Men også fordi min svigermor hadde samlet en del opplysninger om min manns familie, og det ga jo et godt grunnlag å starte på.

Jeg meldte meg inn i DIS-Norge i februar 2006 og ble valgt som varamedlem til styret på årsmøtet det året. I 2007 ble jeg valgt til styremedlem, i 2008 nestleder og i 2009 ble jeg valgt som leder.

Som det framgår over så har jeg vært leder ca ½ år.



John Ludvigsen – DIS-Vestfold

Jeg ble med i styret i DIS-Vestfold i 2001 og har nå sittet som leder siden 2002. I tillegg er jeg også ansvarlig for websidene våre lokalt og er i tillegg kilderegistrerings- og gravminnekoordinator.

Noen ganger tenker jeg gjennom hvorfor det har blitt så mange år. Svaret er nok mye at jeg trives med oppgavene og gledes over de framskritt vi i fellesskap gjør.

I løpet av disse årene har vi nesten doblet antall medlemmer i Vestfold, vi har fått opprettet en lokal gruppe i Sandefjord som drives godt og selvstendig, og nå helt nylig er en ny gruppe etablert nord i fylket med base i Sande bibliotek. Vi er ikke fremmed for å etablere enda flere lokale grupper fordi vi ser at det er godt for rekruttering og nærheten er viktig for mange. Dessuten skaper det mer aktivitet for medlemmene våre uten at styret alltid må bidra.

Jeg synes vi har fått til utrolig mye bra i løpet av disse årene, og ikke minst er kunnskapene hos medlemmene stadig bedre. Vi hadde blant annet etablert et forum før Slektsforum kom på plass, og vi hadde tidlig en viktig dialog med utviklere av programvare for registrering av gravminner og sammen etablerte vi en god forståelse for hvordan ting skulle gjøres. Rundt de samme tider jobbet andre

lokallag og summen av dette arbeidet er det vi nå har felles nytte og glede av. Samarbeid og et godt nettverk er stikkord for at vi skal lykkes med målene.

Noe av det viktigste vi jobber med er å drive opplæring og å spre kunnskap både om kilder og hvem og hva DIS-Norge er. Dette ligger alltid i bunnen på det vi driver med enten det nå er å holde foredrag, skrive artikler for medlemsbladet eller annet. Kunnskap og kvalitet på arbeidet som utføres både individuelt og det som skal publiseres er viktige å ha bevisst til enhver tid.

En av våre prioriterte arbeidsoppgaver i styret er å finne gode foredragsholdere som kan gi oss alle inspirasjon og kunnskap både om slekt og historie. Det er viktig for oss i styret å kunne bidra til at våre medlemmer stadig får muligheten til å lære nye og varierte ting. Men kanskje viktigst av alt er det å skape et godt miljø hvor vi sammen kan dele erfaringer og kunnskap og gledes over de resultater som hver og en gjør.

Jeg er nå straks 50 år, bosatt rett utenfor Tønsberg, og har drevet med slektsgransking siden 1995 og har vært med i DIS-Norge nesten like lenge. Jeg har som alle andre slekt fra mange steder. Min slekt kommer fra Vestfold, Nordland, Hedmark og spesielt Øyer i Oppland. En annen ting som opptar meg er de i min familie som emigrerte til Amerika. Jeg er nok mye mer interessert i å lære mer om historien og personene enn å samle antall navn, og et viktig personlig mål er å få laget en eller flere slektsbøker.



Jonny Lyngstad – leder i Møre og Romsdal.

Jeg har vært medlem i DIS-Norge sia 1999 og leder for DIS-Møre og Romsdal sia 2003. Vi har greid å bygge opp en organisasjon som nå har 10 lokale grupper spredt rundt om i Møre og Romsdal. Et av våre store mål er å få høyna nivået på våre medlemmer gjennom opplæring på møtene våre og gjennom kursing. Det er kun gjennom egen aktivitet at man får fullt utbytte av slektsforskningen.

Jeg er født 15. februar 1950 på småbruket Bogen under garden Lyngstad, Eide kommune på Nordmøre. Mamma var gammeldags husmor og småbruker, mens pappa var fisker og småbruker.

Lokalhistorie har alltid ligget mitt hjerte nært. Oppe på loftet i Bogen hadde jeg ei beste som fortalte oss barna masse spennende fra barndommen og ungdommen sin. Hun har vært min store inspirator i voksen alder. Jeg har hele tida likt å notere ned ting jeg har hørt fortalt. Interesse for slekthistorie starta da jeg var rundt 12 år gammel og satt oppe med beste og skrev bak på bilda hennes det hun fortalte meg om de forskjellige personene.

Min utdanning består av mellomfag i historie, samt kjemi, biologi og litt i andre fag. Etter endt utdanning kom jeg hjem til Lyngstad og starta opp arbeidet med å få samla inn stoff



Ketil Figenschou – Sør-Trøndelag

Hvor lenge har du sittet som leder ?

Jeg ble valgt til leder i februar 2009.

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Det er viktig å gjøre foreningens lokale møtested Snikkarboden til et sted hvor enda flere medlemmer kommer innom for en hyggelig slektsprat. Jeg ønsker også å bedre kontakten med våre lokale grupper.

Hva slags mål har du som leder?

Håper å kunne gi medlemmene tilbud om å delta i aktiviteter som medlemsmøter, temakvelder, kurs, gravminneregistrering og kilderegistrering.

Hva syns du det er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Historielag, bibliotek, Statsarkivet og Byarkivet er viktige samarbeidspartnere. Samarbeid og avtaler med andre som er med og markedsfører DIS-Norge. Arbeidet med opprettelse av egen lokalgruppe for Trondheim under DIS-Sør-Trøndelag må settes på dagsorden.

Jeg er født i 1957 på Ørlandet og har bodd i Trondheim i 25 år. Slektsgransking startet jeg med omkring 1985, samtidig som Bygdebøkene for

til bygdebøkene for Eide. Dette har jeg nå holdt på med i nesten 40 år. Nå holder jeg på med bind 7 av i alt 10 bind som tar for seg gards- og slekts-historia for gardene i Eide kommune.

Jeg var også med og starta opp Eide Historielag i 1981 og har vært leder der i en årrekke. I 1977 begynte vi å utgi Eideminne, et lokalhistorisk hefte for Eide kommune. Der har jeg vært med helt sia 1978 og er fortsatt redaktør av heftet.

I bygda har jeg leda rundt 20 bygdavandringer de siste 12 åra, samt flere vandringer andre steder i kommunen.

Jeg har holdt en rekke historiske foredrag både for bygdafolket, utlendinger, skolefolk etc. Helt sia 1980-tallet har jeg nesten årvisst holdt kurs i tyding av gotisk skrift og i bruk av kilder.

Ørland ble utgitt. Jeg meldte meg inn i DIS-Norge i 1992.

Mine kjerneområder er: Fosen i Sør-Trøndelag og Sør-Varanger.





Laila N. Christiansen – Oslo/Akershus

Hvor lenge har du sittet som leder?

Jeg sitter nå som leder for 5. året (har hatt ett års pause)

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Jeg har ingen "ambisjoner" på egne vegne, men jeg håper at medlemmene merker at det er et høyt aktivitetsnivå i laget.

Hva slags mål har du som leder?

Mest mulig aktivitet for alle medlemmer, lokale aktiviteter ute i distriktene, ikke bare sentralt i Oslo. Og aktiviteter både for nybegynnere og de som har holdt på en stund.

Hva syns du det er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Fokus på å beholde de medlemmene som melder seg inn. Medlemspleie like mye som å verve nye medlemmer.

Biografi:

Jeg er i min beste alder, bosatt på Vålerenga i Oslo, men er født og oppvokst i Ullensaker. Min interesse for slektsforskning ble vekket da jeg ble med i styret i Vålerenga Historielag. Flere av de jeg jobbet sammen med i styret der drev med denne spennende



Lillian Kristiansen – Leder Hedmark

Hvor lenge har du sittet som leder?

Siden 2002

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Få flere aktive medlemmer, skape trivsel og god aktivitet på møtene, få i gang Slektsforskersenteret i Moelv slik at vi har et sted å være hvor klokka ikke bestemmer når vi må slå igjen boka og gå hjem.

Hva slags mål har du som leder?

Å få lokallaget til å bli mere aktivt med flere medlemmer som vil ta et tak flere steder i fylket. Har ikke satt meg noen "høye" mål som Leder – prøver bare etter beste evne å få "hjulene til å rulle videre". Ønsker meg også flere aktive Dis-Hedmark-medlemmer på Slektsforumet.

Hva syns du det er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Gravregistreringen og kurs (av alle slag – det er det stort behov for). Jeg ønsker meg medlemmer som kan være "forbindelsen" til sine nærområder i fylket vårt slik at vi kan ha kurs og møter andre steder enn på Hamar. Senteret i Moelv kommer i høst – åpningsdato er ikke bestemt enda.



Biografi

Jeg er 53 år og bor 7 km. utenfor tettstedet Moelv i Ringsaker kommune - midt mellom Hamar og Lillehammer. Har samboer, 2 Jakthunder og 1 katt.

Historie i sin helhet har bestandig interessert meg, men forskning på slekta mi begynte jeg med i 1993 da jeg fikk jobben med å registrere kirkebøkene i Fron i Gudbrandsdalen inn på BD87. Jeg så ganske raskt at alt mine foreldre og besteforeldre hadde fortalt meg gjennom oppveksten stemte godt og da var jeg hekta for alltid! Jeg meldte meg inn i DIS-Norge høsten 2000.

Tillitsvern/funksjoner: Leder, Kassierer og Gravreg-koordinator.

Slekta mi har hatt tilhold på store deler av Østlandet så det er mange steder det. Fra Hurum i sør til Ringebu i Nord. Farfar er født i USA av foreldre fra Vestre Aker og Vardal/Hurdal og noen reiste også over så det har blitt mye USA. Flere flyttet til Sverige - eller giftet seg med svensker - så det er også et av mine områder.

Per Herstad –Nord-Trøndelag

Jeg ble innvalgt som leder i DIS-NT på årsmøtet i 2002 og har vært leder siden da.

Ingen spesielle ambisjoner utenom å jobbe med slektsforskning og bidra med at andre kommer i gang med den samme interessen. Jeg ønsker å holde i gang aktiviteten omkring slektsforskning i de lokale gruppene rundt om i fylket. Jeg ønsker også å bidra med å gjøre

DIS-Norge kjent som det beste utgangspunktet for slektsforskning overfor andre lokale slektsforskere.

Lokalt ønsker vi at DIS-Norge skal være et møtested hvor vi kan treffe likesinnede og utveksle erfaringer innenfor en felles hobby.

Mitt navn er Per Herstad, 57 år, født og oppvokst på Inderøy, nå arbeid og bosted på Levanger siden 1990. Utdanning har jeg fra Trondheim med realfag (matematikk, kjemi og biologi hovedfag) og har hatt arbeid som lektor i videregående skole siden 1981.

Første slektsarbeid var på videregående skole i 1970 da jeg skrev om min farsslekt i særoppgave i historie. Den egentlige slektsforskningen starta først i 1990-åra med innsamling av data fra bygdebøker og supplement til min fars slektspapirer. Jeg meldte meg inn i DIS-Nord-Trøndelag før jul i 1996 og deltok på lagets første

årsmøte i februar 1997. Interessen tok seg opp samtidig som muligheten for å bruke data økte. Arbeidet gikk ut på å registrere og samle data fra egen slekt - og etter hvert også kona si slekt. Jeg deltok på møter i DIS-NT og kom inn som styremedlem og etter hvert valgt inn som kasserer. Foreningsarbeidet har tatt stadig mer av tida omkring slektsforskningen og fra 2002 har jeg hatt vervet som leder i DIS-NT. Ser det også som en viktig oppgave å holde i gang lokalgruppa på Levanger.





Ragnar T. Samuelsen –Troms

Jeg har vært styreleder i DIS-Troms sammenhengende siden 2002, og var før dette styremedlem eller vara til styret fra 1999. Lokallaget ble stiftet høsten 1998. Mine ambisjoner som leder er å ta ansvar for at lokallaget fungerer i forhold til lagets vedtekter og medlemmenes ønsker, samt at laget tar i bruk de menneskelige og økonomiske ressurser som det har til rådighet i arbeidet. Mitt mål som leder er at lokallaget skal leve best mulig opp til disse ambisjoner, slik at medlemmene og nye tillitsvalgte har et vel fungerende lokallag å drive slektsforskning i. Mitt ønske er å kunne utøve lederfunksjonen i styret ved hjelp av ansvarsbevisste og aktive medarbeidere.

DIS-Troms bør etter min mening ha fokus rettet mot fylkets etniske, kulturelle og språklige mangfold, oppstått gjennom folkeflyttinger med inn- og utvandring over fylkes- og landegrenser både i sør-nordretning og i øst-vestretning. Et annet fokus bør ligge i nært samarbeid med lokalhistoriske og slekthistoriske foreninger og lag, samt med profesjonelle institusjoner som bibliotek, Statsarkiv, kommunearkiv, RHD og historiemiljø ved Universitetet i Tromsø.

Jeg er 67 år gammel og bor i Tromsø, der jeg har hatt tilhold de fleste av mine leveår. Jeg begynte med slektsforskning allerede mens jeg var

ganske ung, ca. 1960. Da oppdaget jeg at kunnskapen om mine nære forfedre var mangelfull selv i min nærmeste familie og blant de slektninger som jeg hadde rundt meg. Og det som fantes av slektskunnskap var av muntlig art. Senere er jeg kommet til at de viktigste drivkrefter for slektsforskning er nysgjerrighet og glemsomhet, men kanskje også interessen for å fylle den mangel på skriftlig og systematisk fremstilling av våre aner og deres etterkommere.

Jeg meldte meg inn i DIS-Norge så snart jeg ble oppmerksom på at en slik forening var stiftet. Det var kanskje i 1991 at jeg i Nationen leste om noen personer på Østlandet som hadde tatt et initiativ for å få etablert en landsomfattende forening for «databehandling i slektsforskningen».

For tiden er jeg altså styreleder i DIS-Troms, og jeg er i tillegg leder for et «etikk-utvalg» som styret i DIS-Norge oppnevnte høsten 2008.

I slektsforskningen min har jeg (i samarbeid med en slektning) funnet frem navn på alle mine aner i fem generasjoner, og noen aner helt til niende generasjon. Og da er vi tilbake på 1600-tallet. Jeg har arbeidet en god del også med etterkommerne til flere av disse. Utgangspunktet i geografien er Lyngen i Nord-Troms, og dit går det flyttingslinjer fra Nord-Sverige og nordre Finland.

I forbindelse med familietreff har jeg også syslet med gårdshistorie og familieminne.



Tharald Moen – Aust-Agder

Hvor lenge har du sittet som leder?

Nå har jeg sittet som leder i 2 år, men har vært leder tidligere også.

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Jeg ønsker å ha et lokallag som medlemmene ønsker å være med i. Vi prøver å finne aktiviteter som er interessante for medlemmene, noe som ikke alltid er lett.

Hva slags mål har du som leder?

Å få medlemmene til å føle seg hjemme i DIS-Norge.

Hva syns du det er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Vi jobber med å få til en lokal gruppe, som vi håper i få i gang i løpet av høsten/vinteren. Vi har også et prosjekt om barnevandringen sammen med Vest-Agder, som ser ut til å bli spennende, fordi det er også mange andre lag og foreninger med. Og så vil vi prøve å få i gang kurs igjen, det er det ønske om.

Biografi:

Jeg bor i Arendal og er 61 år. Slektsforskning har bestandig interessert meg. De første notatene er fra før tenårene.



Jeg har vært med fra starten, var med på stiftelsesmøtet i 1990.

Nå har jeg ingen verv utenom å være leder i DIS Aust-Agder, men har vært med i styret i DIS-Norge samt medlem i DIS-treff utvalget.

Å si at jeg forsker er vel ikke riktig, men jeg prøver å finne min egen slekt, som i veldig stor grad kommer fra Risør og nabokommuner.

Thor Håkon Nordahl - Leder i Haugaland

Hvor lenge har du sittet som leder?

Holder på med første år som leder - ble valgt inn i mars i år.

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

At flest mulig kommer på møtene og får best mulig utbytte av dette. Jeg forsøker å skaffe foredragsholdere med interessante emner til hvert møte. Jeg ønsker også å være behjelpelig med Windows-kunnskap, fotoskanning og lagring med mer. Ved å presentere interessante emner får vi også folk ut av godstolen.

Hva slags mål har du som leder?

At lokallaget opprettholder aktiviteten og få etablert nye registreringsgrupper samt hjelpegrupper i arbeidet med gravregistrering hvor vi har mange bilder som må behandles.

Hva syns du det er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Å spre kjennskap om hva vi driver med til flest mulig. Vi har for eksempel fått god kontakt med den lokale "Sons Of Norway" som vi har besøkt og som har gitt oss gjenbesøk.

Biografi:

Jeg er 63 år og bosatt i Haugesund. Det med slektsforskning ble for min del skapt av Lars Øyane når han arbeidet med bygdeboka for Luster kommune, ved at jeg skaffet opplysninger om min morfars etterkommere. Jeg fant dette ganske spennende ved bruk av biblioteket, slektninger og annet.

Morfar kom fra Marifjøra i Luster. Jeg meldte meg inn i DIS-Norge vinteren 2006.

Tillitsverv/funksjoner: Leder for DIS-Haugaland, Kasserer i Senior MC avd Haugaland, formann i Sætro velforening og sekretær i Skålaskogveien velforening.

I tillegg har jeg verv i Odd Fellow Loge nr. 90 Vesterhav.

Jeg holder fortsatt på med egen familie fra ca. 1640 og konas familie fra omtrent samme tidsrom.





Viggo Eide – Salten

Hvor lenge har du sittet som leder?

Nå er jeg inne i mitt ellevte år som leder i DIS-Salten Slektshistorielag. Det er ganske lang tid, og jeg ser gjerne at andre overtar.

Hvilke ambisjoner har du som leder i ditt lokale lag?

Jeg ønsker at medlemmene skal føle seg velkommen i miljøet, at vi ser og tar oss av nykommere og folk som trenger hjelp i sin slektsforskning. Medlemmene skal føle at de får noe tilbake fra laget i form av interessante møter, et godt medlemsblad og nyttige nettressurser. Dessuten er det viktig at medlemmene får anledning til å ta i et tak og gjøre noe for hverandre. Oppgavene må fordeles på flere.

Hva slags mål har du som leder?

Målet er å beholde medlemmene vi har fått og sakte øke fra dagens antall på 600 personer.

Videre ønsker jeg en ubyråkratisk organisasjon der mange gjør sin del uten for mye administrering.

Hva syns du det er viktig å fokusere på for ditt lokale lag?

Formidling er det viktigste ved alt historisk virke, enten det gjelder slekt, arkiver, bibliotek eller museer. Vi må skape blest om slektsforskningens

metoder, resultater (funn) og gode miljø.

Biografi

Viggo Eide, 54 år bor i Bodø.

Jeg har alltid vært historisk interessert, og hjemme hadde vi noen papirer fra slektsforskeren Arvid Støver som engang hadde intervjuet mine foreldre. Han la igjen kopi av ei slektslinje som gikk sju generasjoner bakover. Dog var jeg bare måtelig interessert ganske lenge.

Da vårt andre barn – Elling – ble født strevde vi lenge med å enes om navn. I den forbindelse gikk vi bakover både i min og konas anerekke og fant flere Elling'er. Etterrøkingen var interessant og morsom, og jeg hadde hørt om noen gamle gubber som møttes på biblioteket en gang i måneden. Der møtte jeg opp høsten 1995.

Møtet med DIS-Salten Slektshistorielag var positivt, her var det både unge folk og mange kvinner. Jeg meldte meg inn i februar 1996 og gikk deretter fast på møtene første torsdag i måneden.

Tillitsverv: Styreleder i DIS-Salten Slektshistorielag.

Jeg utgjør ”desken” i medlemsbladet Salten Slegt. Jeg har også hatt noen verv i arbeids-grupper i DIS-Norge gjennom årene.

Mine kjerneområder er Salten, Nordland & Trøndelag



Foto: Monica Betten

Du sitter i sofaen og ser på fotoalbumet.
full av minner, gamle minner
for de er fra en annen tid, en tid som ikke lenger er
gjennom fotografiene tar du del i liv som var, som den gang kvinnene vevde åkle som var
store og små

Farget med lyng var fargen grønn, brukte de krapp fikk de fargen rød og noen var sikkert
også grå, som årene ble når de fikk tære på
slik som de gjør med fotografiet som gulner i minne, akkurat som de gamle kistene som
står bortgjemt på det mørke loftet

Kanskje de skjuler gamle åkler og duker, som vekker minner om den gang de sist ble
luftet
Var det oldemor eller bestemor som hadde lagd de?
Nei, det kunne de ikke svare på, de hadde fått det

For de hadde ikke hørt om den gang da, og svarte derfor ja og ha
men i fotoalbumet var det noen som visste, for der var det et fotografi må vite
at hun som hadde lagd åkle var, bestemor var det ja, sa det da
så om bildet er aldri så gult, ga det svaret på gåten om det gamle åkle

Hurtigtastene i Windows

SKREVET AV VEGAR JANSEN

Mange databrukere lider av "musearm" - la tastaturet gjøre mer av jobben med disse tipsene.

Windows har lange tradisjoner med hurtigtaster, og garvede brukere klarer seg så å si ikke uten. Du kan selvfølgelig gjøre samme jobben ved å klikke deg frem med musa og lete i menyer, men det er på langt nær like effektivt.

Bruker du den ledige hånden på tastaturet sparer du også musearmen for en hel del ekstra bevegelser, og senker kanskje muligheten for slitasjeskader.

Windows har mange hurtigtaster eller snarveier, og for en god del av dem må du bruke en kombinasjon av flere taster. Da beskrives hurtigtasten med et plustegn mellom de aktuelle tastene. Eksempelsvis betyr "Alt+S" at du skal trykke (og holde inne) Alt-tasten og deretter trykke S-tasten for å fullføre operasjonen.

De vanligste tastene for slik bruk er: Ctrl (Control), Alt, Shift og Windows-tasten. Sistnevnte er merket med Windows-logoen.

Her følger en liste over kjente - og sikkert for noen ukjente - hurtigtaster:

- Ctrl+C :: Kopiere markert tekst, mapper eller filer til utklippstavlen
- Ctrl+X :: Klippe ut markert tekst, mapper eller filer til utklippstavlen
- Ctrl+V :: Lime inn fra utklippstavlen
- Ctrl+Z :: Angre siste handling (undo)
- Ctrl+F :: Søk i tekst
- Ctrl+P :: Skriv ut (print)
- Ctrl+O :: Åpne (open)
- Ctrl+S :: Lagre (save)
- Ctrl+piltast høyre :: flytt markøren ett ord frem i tekst
- Ctrl+piltast venstre :: flytt markøren ett ord tilbake i tekst
- Ctrl+piltast ned :: flytt markøren til neste paragraf
- Ctrl+piltast opp :: flytt markøren til forrige paragraf
- Shift+piltast :: Marker neste/forrige. Kan brukes sammen med Ctrl.



- F1 :: Hjelp for det aktive programmet
- Win+F1 :: Generell hjelp for Windows
- F2 :: Gi nytt navn til et element
- F3 :: Søk
- F5 :: Oppdater gjeldene vindu
- Ctrl+F5 :: Oppdater gjeldene vindu inkludert cachet innhold (for nettlesere)
- F6 :: Marker adressefeltet i Utforsker/nettleser
- F11 :: Vis et vindu/nettleseren i fullskjerm.
- Alt+Enter :: Viser Egenskaper for filer og mapper
- Alt+F4 :: Lukk et vindu eller program
- Ctrl+F4 :: Lukk et vindu i et program (uten å lukke programmet)
- Alt+Tab :: Hopp mellom åpne vinduer og programmer
- Ctrl+Tab :: Hopp mellom åpne vinduer i et program (som har flere vinduer)
- Alt+Esc :: Hopp mellom åpne vinduer og programmer i rekkefølgen de ble åpnet
- Alt+Space :: Viser vinduets System-meny
- Alt+Space+F :: Som over, og denne lar deg da flytte vinduet med piltastene



- Win (Windowstast) :: Åpner Start-menyen
(Ctrl+Esc gjør det samme)
- Win+Pause/Break :: Viser Systemegenskaper
- Win+D :: Minimerer åpne vinduer. Nok en Win+D åpner dem igjen.
- Win+E :: Åpner Windows Utforsker
- Win+R :: Åpner Kjør...-vinduet
- Win+F :: Søk etter fil eller folder
- Win+Ctrl+F :: Søk etter datamaskin i nettverket
- Win+L :: Lås datamaskinen eller bytt brukere
- Win+U :: Åpner Verktøybehandling/Hjelpemiddelsenter
- Win+X :: Vista - åpner Mobilitetssenter
- Win+T :: Vista - skroll gjennom programmer på oppgavelinja
- Win+Tab :: Vista - skroll gjennom åpne vinduer og programmer i Flip-3D
- Win+Space :: Vista - bring Gadgets/Windows Sidepanel til front
- Win+nummertast :: Vista - start tilsvarende program på hurtigstartlinjen
- Delete :: Slett element(er)

- Shift+Delete :: Slett uten å legge i Papirkurven
- Print Screen :: Kopierer hele skjermbildet til utklippstavlen
- Alt+Print Screen :: Kopierer bilde av aktivt vindu til utklippstavlen
- Ctrl+Shift+Esc :: Starter oppgavebehandling
- Ctrl+Alt+Del :: Klassikeren som hjelper mot alt ondt

Merk også at Alt brukes for å få frem menyer i vinduer, trykk Alt og bruk piltastene. Se eventuelt etter hvilke bokstaver som har en strek under seg og press tilsvarende bokstav på tastaturet. I Internet Explorer vil for eksempel kunne taste Alt og V (Vis-menyen) og F for fullskjerm.

Det finnes også andre hurtigtaster, og noen forandrer funksjon på bakgrunn av hvilket program du jobber i. Likevel vil du finne at de mest grunnleggende er universielle. Ctrl+S er for eksempel alltid lagre - i det minste i alle programmer vi kjenner til.

(Artikkelen er hentet fra DinSide.)



Lingon Ligan slår til!

AV TORILL JOHNSEN. FOTO: TORILL JOHNSEN OG LIV OFSDAL

De svenske slektsforskerdagene i Falköping er historie. Men vi må kunne si at den norske kontingenten markerte seg bra. I de røde T-skjortene var vi godt synlige og fikk navnet "Lingonliga'n" på folkemunne.

I selve gruppa som dro bortover var vi 26 stykker inkludert fire fra Norsk Slekthistorisk Forening. Men det kom mange flere DISere som vanlig tilreisende og når alle ble telt, da var vi nesten 40 nordmenn til stede. Mange lag var representert: Østfold, Vestfold, Oslo/Akershus, Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal og sikkert noen eg ikke har fått med meg.

Det var et jevnt sig til den norske standen. Vi delte et passe areal med NSF og vekslet på å være til stede for å besvare spørsmål fra de besøkende. Det måtte fort justeres noe i vaktordningen slik at flere

var på plass og tok imot spørrelystne besøkere.

Men det var også innlagte aktiviteter av historisk og sosial art. Flere av oss var med på en tur i "Arns rike" – det er tempelridderen Jan Gulliou skriver om. Vi besøkte flere steder som er kjent fra disse bøkene.

Den lokale foreningen hadde lagt ned et stort arbeid for å legge alt til rette for årets slektsforskerdager. Det var en viss spenning knyttet til arrangementet denne gang ble lagt til en liten by. Det ble heller ikke krevet inngangspenger, et tiltak for å få flere til å besøke arrangementet. Vi i den norske standen kan i hvert fall ikke klage på dårlig besøk!

Om kvelden var de aller fleste av oss norske med på arrangementets middag. Vi opplevde en utrolig flink svensk imitator som ga oss både Göran Pers-



Den norske standen var godt besøkt.



På tur i Arns rike. Her er Tore Vigerust og Rune Nedrud ved ruinene av Gudhem.



Her er Pia, hun som hadde ansvaret for årets slektsforskerdager på vegne av de lokale kreftene.



Slagord bak på t-skjortene

son og Tommy Kjørberg blant mange, mange andre.

På messeområdet var det nærmere 60 utstillere og i tillegg ble det holdt mange foredrag med forskjellige tema knyttet til slektsforskning. Flere av foredragene var så populære at det ble vanskelig å få plass til alle som ville høre på.

Hovedsponsor for arrangementet var ArkivDigital

Det var mye å se på, mye å være med på og mange muligheter til å buke penger på slektsartikler. I tillegg var det et møtested for slektsforskere og slektsinteresserte. Mange samtaler ble det og noen nye bekjentskap fikk de fleste av oss. Samtidig hadde vi noen aktiviteter for den norske gruppa og hadde det koselig også i vårt eget selskap.

De røde skjortene var populære og mange ble

stoppet slik at de kunne få med seg ryggsiden også.

Fotografene var mange.



Sør-Afrika – en ny utfordring

AV BJARTE ESPEDAKKEN

For en stund tilbake skrev jeg en artikkel i Slegt og Data om slekt i USA. Denne gangen har jeg kommet meg til et land som ikke så mange dro til, nemlig Sør-Afrika. Nå er det faktisk slik at flere enn vi skulle tro, emigrerte til Sør-Afrika.

Hans Peter Hansen Høydal ble født den 30. mars 1849 på Høydalsdal i Volda. Hans foreldre var Hans Mortensen og Anne Larsine Sjursdatter. I kirkeboken står det også oppført at han døde den 16. juli 1916 i Orangefristaten.

Det var ikke lett å finne ut av når han dro nedover. Et sted må det stå, men jeg har ikke lyktes å finne dette enda. Det jeg kan være sikker på, er at han dro mellom 1865, da han står i folketellingen for Volda og 1872. I 1872 skal han ha bodd i Zululand i Sør-Afrika, i følge utflytterlistene i kirkeboken. Dette var det jeg fant ut ved å bruke kilder i

Norge.

Jeg ble veldig nysgjerrig på hva han skulle i Sør-Afrika å gjøre. I Busetnadsoga for Volda står det at han var med i Boerkrigen, og at han ble tatt til fange og sendt til fangeleiren på Ahmednagar i India. Dette hørtes spennende ut!

Jeg la derfor ut en etterlysning i forumet til DIS-Norge. Jeg fikk flere svar, og trodde etter hvert at jeg hadde etterkommere i Sør-Afrika, men den gang ei. De jeg fikk hjelp av syns det hørtes ut som om jeg var i slekt med en familie der nede, men etter litt frem og tilbake fant vi ut at dette ikke stemte.

Jeg la nå hele Sør-Afrika litt på is, men plutselig, helt tilfeldig, oppdaget jeg at det var et museum om Boerkrigen i Sør-Afrika. Jeg sendte en mail dit og bare etter noen dager fikk jeg svar. Da fikk jeg bekræftet at han deltok i Boerkrigen. Jeg fikk også vite

at han ble tatt til fange i Rietsbruit i 10. april 1901. Bostedet hans var da Bloemfontain. Nå kom alt som perler på ei snor...

På nettsidene til arkivet i Sør-Afrika ligger det noen databaser man kan søke i, men der vil man bare kunne finne navn. Jeg fant navnet hans, og sendte derfor en mail i januar til arkivet og lurte på om jeg kunne få detaljene. Etter 2 måneders venting, fikk jeg svar. Faktisk bare to dager etter svaret fra museet. Det var et skifte etter han. Alle søsknene hans og deres barn var nevnt. Det sto også litt mer eksakt hvor han døde.

En del måneder etter at jeg la hele letingen litt på is igjen, dukket det opp en kommentar på bloggen min. En mann som bor i Volda skrev at han hadde vært i Sør-Afrika to ganger for å nøste opp mer rundt Hans Peter Hansen Høydal. Han har tatt bildet av hele skiftet. Her fikk jeg mange flere opplysninger. Han fortalte også at Hans Peter satt i byggekomiteen til den store steinkirken i Reitz. Videre fortalte han at Hans Peter arbeida som både misjonær og entreprenør. Tidligere i denne artikkelen skrev jeg at jeg at bostedet til Hans Peter da han ble tatt til fange var Bloemfontain. Dette er imidlertid

feil. Han oppga feil bosted til engelskmennene. Det riktige bostedet da han ble tatt til fange var Reitz. Fire år etter at steinkirken døde Hans Peter. Hans skal være gravlagt i Reitz.

Dette er det jeg har klart å finne ut om Hans Peter Hansen Høydal. Jeg er fortsatt svært nysgjerrig på å finne ut eksakt når han dro, men det blir nok en virkelig hard nøtt å knekke. Jeg har bladd gjennom en haug med passasjerlister, men uten resultat.

Det er kommet ei veldig fin bok om emigrasjonen til Sør-Afrika nå. Den heter Norsk utvandring til Sør-Afrika og gir litt informasjon om personene som dro til Sør-Afrika. Den ga ikke meg så mye mer informasjon enn det som sto i Busetnadssoga for Volda, men jeg kan anbefale den på det sterkeste for folk som har slektninger i Sør-Afrika.

Det er ikke umulig å finne ut ting om slektninger som dro til Sør-Afrika. Det eneste man trenger er en god del tålmodighet!

Slektsforskerdagen 2009

Nå er det snart tid for DIS-Norges store årlige arrangement, nemlig Slektsforskerdagen! Denne dagen markeres av lokallagene lørdag 31. oktober over det ganske land!

Her er arrangementene som avvikles i år, følg med på DIS-Norges nettside for oppdateringer.

DIS-Aust-Agder

Sted: Arendal bibliotek
Tid: kl 10:00

DIS-Rogaland

Sted: Klepp Rådhus
Tid: kl 10:00

DIS-Buskerud

Sted: Drammen bibliotek
Sted: Kongsberg, Tinius Olsens skole
Tid: 10:00

DIS-Sogn og Fjordane

Sted: Sogn folkemuseum i Kupanger
Tid: 10:00

DIS-Haugaland

Sted: Haugesund Folkebibliotek
Tid: 10:00 - 14:00

DIS-Sør-Trøndelag

Sted: Trondheim Folkebibliotek
Tid: 10:00 – 14:00

DIS-Hedmark

Sted: Glåmdalsmuseet, Elverum
Tid: kl 10:00 – 16:00

DIS-Salten slektshistorielag

Sted: Fylkeshuset i Bodø
Tid: kl 10:00 - 15:00

DIS-Hordaland

Sted: Hovedbiblioteket i Bergen
Tid: 10:00 - 16:00

DIS-Telemark

Sted: Høgskolen i Telemark
Tid: kl 18:00

DIS-Møre og Romsdal-Aukra

Sted: Molde videregående skole
Tid: 10:00

DIS-Troms

Sted: Statsarkivet i Tromsø
Tid: kl 10:00 - 15:00

DIS-Nord-Trøndelag

Sted: Levanger Bibliotek kl 11:00 – 15:00
Sted: Namsos Bibliotek kl 11:00 – 14:00
Sted: Steinkjer Bibliotek kl 10:00 – 14:00

DIS-Vest-Agder

Sted: Kristiansand folkebibliotek
Tid: kl 10:00

DIS-Oppland

Sted: Kulturhuset Banken, Lillehammer
Tid: 11:00-15:00

DIS-Vestfold

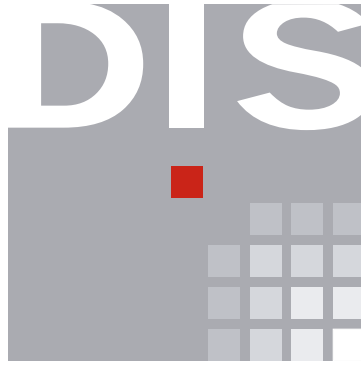
Sted: Høgskolen i Vestfold
Tid: kl 10:00 - 14:00

DIS-Oslo/Akershus

Sted: Høgskolen i Oslo , Pilestredet 35 Tid: kl 10:00 - 16:00

DIS-Østfold

Sted: Råde , Bønden Hus, Karlshus, Råde
Tid: kl 10:00



Ledig stilling

Serviceinnstilt kontormedarbeider i 50% stilling

Slektsforskernes Hus i Lakkegt. 21 i Oslo er et kontorfelleskap for foreningene Norsk Slektshistorisk Forening og DIS-Norge. Slektsforskernes hus betjener ca. 10 000 medlemmer i disse foreningene. Kontoret har i dag en kontorleder i full stilling og en kontormedarbeider i halv stilling.

Slektsforskernes Hus er også en møteplass for slektsforskere. Fylkeslaget DIS Oslo/Akershus driver utstrakt kurs og møtevirksomhet i lokalene. Lokalene inneholder også et stort slektshistorisk bibliotek.

Vi søker etter en serviceinnstilt og positiv medarbeider til varierende kontorarbeid. Stillingen er en 50 % stilling.

Arbeidsoppgaver er blant annet:

- Ajourhold av medlemsregister, herunder kontakt med medlemmer og foreningenes ledere.
- Henting og utsendelse av post.
- Førings av postjournal, annen postbehandling og arkivering.
- Sekretær oppgaver.
- Medlemsservice – salg av diverse effekter og besvare e-post fra medlemmer og interesserte.
- Bestilling av materiell og praktisk tilrettelegging ved møter og konferanser.
- Registrering og betjening av fagbiblioteket som inneholder i overkant av 10.000 titler.
- Annet forefallende kontorarbeid

Vi ønsker en medarbeider med følgende kvalifikasjoner:

- Fullført videregående skole eller tilsvarende realkompetanse.
- Erfaring fra lignende arbeid eller erfaring fra serviceyrker
- Interesse for fagfeltet slektsforskning

Vi kan tilby: Lønn etter avtale og et trivelig arbeidsmiljø.

Kontaktpersoner:

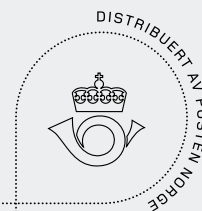
Mette Gunnari, kontorleder, tlf : 22 17 66 00/95 85 75 09

Torill Johnsen, leder DIS-Norge, tlf: 90 82 82 38

Søknad sendes på e-post til mette.gunnari@disnorge.no eller pr. post til DIS-Norge, Slektsforskernes hus, Lakkegt. 21, 0187 Oslo.

Søknadsfrist: 1. november 2009

B-Economique
NORGE



Returadresse:
DIS-Norge
Lakkegata 21
NO-0187 Oslo

Medlemsfordeler i DIS-Norge

- Medlemsbladet Slegt og Data med mye slektsfaglig stoff tilsendes 4 ganger i året
- Full tilgang til våre hjemmesider med mye informasjon og faglig stoff
- Mulighet til å bidra til DIStreff der du kan treffe andre slektsforskere som kanskje vet noe om din slekt
- Som bidragsyter til DIStreff, får du brukernavn og passord slik at du kan lete i svensk, dansk og finsk database
- Tilbud om å delta på medlemsmøter, kurs osv fra det laget du geografisk tilhører og fra sentralt hold
- "Fadderordning". Du kan få tips og hjelp fra en etablert slektsforsker de første 12 måneder av ditt medlemsskap
- Rabatt på dataprogrammet Tingene Forteller.
- Rabatt på briller og synstest fra Interoptik og Brilleland
- Rabatt på bredbånd (Internett) fra Telenor
- Rabatt på diverse bøker, se www.disnorge.no
- Rabatt på slektstavler osv.
- Rabatt på bokinnbinding og trykking
- Rabatt på Genline og Svar for dem med slekt i Sverige

interoptik

brilleland



JULIUS. ØRENBORG BOKBINDERI
HÅNDVERK SIDEN 1860

